

NOSTE-ohjelman vuosiraportti 2008

Opetusministeriön julkaisuja 2009:36

NOSTE

NOSTE-ohjelma vuonna 2008

Vuosiraportti 2008

Opetusministeriön julkaisuja 2009:36

Opetusministeriö • Koulutus- ja tiedepolitiikan osasto • 2009

Undervisningsministeriet • Utbildnings- och forskningspolitiska avdelningen • 2009

OPETUSMINISTERIÖ

Undervisningsministeriet

MINISTRY OF EDUCATION

Ministère de l'Éducation

Opetusministeriö / Undervisningsministeriet
Koulutus- ja tiedepolitiikan osasto / Utbildnings- och forskningspolitiska avdelningen
PL / PB 29
00023 Valtioneuvosto / Statsrådet

<http://www.minedu.fi/OPM/julkaisut>

Taitto / Ombrytning: Teija Metsänperä
Kannen kuva / Pärmbild: Toni Knuutila, www.rodeo.fi
Yliopistopaino / Universitetstryckeriet, 2009

ISBN 978-952-485-750-5 (nid.)
ISBN 978-952-485-751-2 (PDF)
ISSN 1458-8110 (Painettu)
ISSN 1797-9501 (PDF)

Opetusministeriön julkaisuja / Undervisningsministeriets publikationer 2009:36

Tiivistelmä

Ohjelman yleiskuvaus

Vuonna 2003 alkaneen aikuisten koulutustason kohottamisohjelman eli Noste-ohjelman tarkoituksena on parantaa enintään perusasteen tutkinnon suorittaneiden aikuisten työelämässä pysymistä ja urakehitystä, lieventää suurten ikäluokkien eläkkeelle siirtymisen aiheuttamaa työvoimavajasta ja vaikuttaa työllisyysasteeseen. Noste-ohjelman tavoitteeseen pyritään parantamalla ohjelman piiriin kuuluvien henkilöiden mahdollisuuksia päästä ammatilliseen koulutukseen ja kannustamalla heitä hakeutumaan koulutukseen. Heille tarjotaan mahdollisuus suorittaa ammatillinen tutkinto tai tutkinnon osa tai tietotekniikan perusopintoja. Myös peruskoulun ja lukion loppuun suorittamista tuetaan.

Ohjelman kohteena ovat henkilöt, jotka koulutuksen alkamisvuonna ovat 30–59-vuotiaita eivätkä ole suorittaneet perusasteen jälkeistä tutkintoa sekä 25–59-vuotiaat, joiden perusasteen opinnot ovat jääneet kesken. Ohjelma kohdistuu pääsääntöisesti työssä käyviin palkansaajiin ja yrittäjiin.

Ohjelmaa toteutetaan valtakunnallisesti koko Suomessa. Vuoden 2007 talousarviossa oli opetusministeriön pääluokassa 35 milj. euron määräraha Noste-ohjelman erityisrahoitusta varten. Tämän rahoituksen turvin toimittiin myös vuonna 2008 ilman saman vuoden budjettirahoitusta. Toiminta jatkuu em. rahoituksella ohjelmakauden loppuun, siis vuoden 2009 loppuun asti. Tässä raportissa rajoitutaan vuoden 2008 toiminnan kuvaukseen sekä määrällisten seurantatietojen kuvaukseen ohjelmakauden alusta asti. Laadullisten piirteiden kuvaus ja arviointi on loppuraportissa(2010) ja vaikuttavuuden tutkimusraportissa(elokuu 2009). Vuonna 2008 mukana oli 58 hanketta, joista 6 oli ruotsinkielisiä. Lääninhallitukset myöntävät alueensa hankkeille valtionavustukset.

Opiskelijat, opiskelun laajuus ja tutkinnot

Noste-ohjelma on toiminut vuonna 2008 muita vuosia pienemmällä opiskelijamäärällä ja opiskelijatyövuosien määrällä. Vuonna 2008 koulutuksen aloitti Noste-ohjelman rahoituksella 2 207 opiskelijaa ja opiskelijatyövuosia tuli kokoon 1911. Vuosina 2003–2008 yhteensä 24 402 Noste-opiskelijaa on aloittanut opiskelunsa ohjelman rahoituksella. Merkille pantavaa on sukupuolijakauman tasaisuus vuonna 2008 aloittaneiden opiskelijoiden keskuudessa. Naisten osuus aloittaneista opiskelijoista oli 51 %. Tietokoneen

ajokorttikoulutuksen aloitti noin 30 % kaikista opiskelijoista. Tämän opiskelijaryhmän suhteellinen osuus on vähentynyt vuosittain ja vastaavasti ammatillisten tutkintojen osuus on vahvistunut. Opiskelijatyövuosilla mitattaessa laajinta opiskelua vuonna 2008 on ollut tekniikan ja liikenteen alalla, jolla suoritettiin 27 % kaikista vuoden 2008 opiskelijatyövuosista. Tietokoneen ajokorttien laajuus oli ainoastaan 6 % opiskelijatyövuosien kokonaismäärästä. Tutkintoja ja osatutkintoja vuonna 2008 suoritettiin 2 177. Koulutuksen keskeyttäneiksi ilmoitettuja Noste-opiskelijoita oli vuonna 2008 367, joka on keskimäärin 7,6 % edellisenä vuonna aloittaneiden opiskelijoiden määrään suhteutettuna. Suhteellinen osuus on pienempi kuin parina edellisenä vuonna. Aktiivisuus Noste-ohjelman mahdollisuuksien hyödyntämisessä eri maakunnissa on vaihdellut koko ohjelmakauden ajan huomattavasti.

Valtionosuusrahoitteinen aikuiskoulutus ja työvoimakoulutus Noste-ryhmässä

Raportissa on koottu tietoja aina vuodesta 2002 alkaen edellä mainitun pohjakoulutusryhmän osallistumisesta myös valtionosuusrahoitteiseen tutkintoon valmistavaan aikuiskoulutukseen ja tutkintotavoitteiseen työvoimakoulutukseen. Näin on voitu osoittaa, että Noste-ryhmän osallistuminen tutkintoon valmistavaan ammatilliseen aikuiskoulutukseen vuosina 2003–2007 on todellisuudessa kasvanut eikä siirtynyt vain valtionavusteiseen rahoitusmuotoon. Maakuntien aktiivisuus valtionosuusrahoitteisen koulutuksen ja työvoimakoulutuksen suuntaamisessa Noste-ryhmälle selittää osittain joidenkin maakuntien heikompaa aktiviteettia Noste-rahoituksen käytössä.

Avainsanat: aikuisten koulutustason kohottaminen, Noste-ohjelma

Sammandrag

Allmän beskrivning av programmet

Syftet med programmet för höjande av utbildningsnivån hos vuxna, Kunskapslyftet, som inleddes år 2003, är att förbättra möjligheterna för vuxna som avlagt examen på högst grundnivå att stanna kvar i arbetslivet samt att förbättra deras karriärutveckling, att lindra arbetskraftsunderskottet till följd av att de stora åldersklasserna går i pension och att påverka sysselsättningsnivån. Syftet skall uppnås genom att sporra personer som är programmets målgrupp att söka sig till utbildning samt att förbättra deras möjligheter att komma in till yrkesutbildning. De erbjuds möjlighet att avlägga en yrkesexamen eller en del av en examen eller att börja studera datateknik. De kan också fullfölja oavslutade grundskole- och gymnasiestudier. Målgruppen för programmet är personer som det år utbildningen inleds är i åldern 30–59 år och inte har avlagt någon examen efter grundnivå samt personer i åldern 25–59 år som har avbrutit sina studier på grundnivå. Programmet riktar sig främst till arbetande löntagare och företagare.

Programmet genomförs nationellt i hela Finland. I budgeten för år 2007 fanns under undervisningsministeriets huvudtitel ett anslag på 35 miljoner euro för specialfinansieringen av Kunskapslyftet. Programmet fortsatte med stöd av denna finansiering också under år 2008, det vill säga utan budgetfinansiering för samma år. Programmet fortsätter med denna finansiering ännu till programperiodens slut, det vill säga till slutet av år 2009. Denna rapport beskriver programverksamheten år 2008 och ger kvantitativa uppgifter om verksamheten från och med början av programperioden. Slutrapporten (2010) och rapporten om programmets effekter (augusti 2009) kommer att innehålla en beskrivning och utvärdering av kvalitetsaspekterna. År 2008 deltog 58 projekt, och 6 av dem var svenska. Länsstyrelserna beviljar projekten inom sitt område statunderstöd.

Studerandena, studiernas omfattning och examina

Kunskapslyftet har år 2008 haft färre studerande och studerandeårsverken. Under året har sammanlagt 2 207 börjat studera med hjälp av Kunskapslyftet och antalet studerandeårsverken uppgick till 1 911. Under åren 2003–2008 har sammanlagt 24 402 börjat studera med hjälp av Kunskapslyftet. Värt att notera är att könsfördelningen

var mycket jämn bland dem som började studera år 2008. Andelen kvinnor uppgick till 51 %. Ungefär 30 % av alla studerande inledde datakörtkursutbildning. Den andel som denna studerandegrupp utgör av alla studerande har minskat varje år samtidigt som andelen yrkesstuderande har ökat. Mätt i studerandeårsverken har teknik- och trafikbranschen haft flest studerande år 2008 i och med att branschen hade 27 % av alla studerandeårsverken. Datakörtkursutbildningen hade endast 6 % av det totala antalet studerandeårsverken.

År 2008 avlades 2 177 examina och delexamina. Antalet studerande som meddelat att de avbrutit sin utbildning uppgick år 2008 till 367, vilket är i genomsnitt 7,6 % av antalet studerande som inledde studierna året innan. Andelen är mindre än under de två senaste åren. Mellan landskapen har det under hela programperioden funnits stora skillnader i hur aktiva man varit med att utnyttja de möjligheter Kunskapslyftet medför.

Statsandelsfinansierad vuxenutbildning och arbetskraftsutbildning för Kunskapslyftets målgrupp

I rapporten har man samlat in uppgifter ända från år 2002 om den ovan nämnda vuxengruppen med låg grundutbildning och dess deltagande också i statsandelsfinansierad vuxenutbildning som förbereder för examen och i arbetskraftsutbildning som syftar till examen. På så sätt har man kunnat visa att gruppens deltagande i yrkesinriktad vuxenutbildning som förbereder för examen under åren 2003–2006 verkligen har ökat och inte överförs till enbart statsunderstödd finansiering. Aktiviteten i landskapen att rikta statsandelsfinansierad utbildning och arbetskraftsutbildning till Kunskapslyftets målgrupp förklarar delvis att en del landskap inte har varit så aktiva med att utnyttja Kunskapslyftets finansiering.

Nyckelord: höjande av utbildningsnivån hos vuxna, Kunskapslyftet

Sisältö

	Tiivistelmä	3
	Sammandrag	5
1	Yleiskuvaus	9
2	Aikuisten koulutustason kohottamisohjelman rahoitus	10
	2.1 Valtionosuusrahoitus	10
	2.2 Valtionavustus	10
	2.3 Ohjelman toteutusta tukeva muu rahoitus	11
3	Noste-ohjelman hallinnointi	12
	3.1 Ohjausryhmä	12
	3.2 Lääninhallitukset	13
	3.3 Noste-ohjelma työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalalla	13
4	Tiedotustoiminta	14
5	Seurannan ja arvioinnin organisointi	15
6	Noste-ohjelman toteutuminen valtionavusteisen koulutuksen avulla vuonna 2008	17
	6.1 Noste-ohjelman hankkeet	17
	6.2 Koulutuksen aloittaneet opiskelijat	17
	6.3 Suoritettuja opiskelijatyövuosia	19
	6.4 Suoritettuja tutkintoja ja osatutkintoja	20
	6.5. Koulutuksen keskeyttäneet	21
	6.6. Noste-valtionavustusten suuntautuminen eri toimenpiteille	21
7	Noste-kohderyhmä valtionosuusrahoitteisessa (VOS) tutkintoon valmistavassa ammatillisessa koulutuksessa ja tutkintotavoitteisessa työvoimakoulutuksessa ja lukiossa vuosina 2002–2007	23

8	Arviointia Noste-ohjelman määrällisestä toteutumisesta	25
	Lähteet	28
	Liitteet	30
	Liite 1. Valtioneuvoston asetus aikuisten koulutustason kohottamiseen myönnettävästä valtionavustuksesta	30
	Liite 2. Vuonna 2008 Noste-koulutuksen aloittaneet opiskelijat ja suoritettut tutkinnot / tutkinnon osat	36
	Liite 3. Noste-ohjelmassa vuonna 2008 toteutuneet opiskelijatyövuodet	38
	Liite 4. Noste-koulutuksessa 2003–6.4.2009 aloittaneiden %-osuus kohderyhmän koosta maakunnittain	39
	Liite 5. Vuonna 2008 opiskelunsa keskeyttäneet Noste opiskelijat ja heidän suhteellinen osuutensa vuonna 2007 opiskelunsa aloittaneista	40
	Liite 6. Noste-määrärahojen jakautuminen v. 2008 maksettujen avustusten mukaan	41
	Liite 7. Noste-ryhmä valtionosuusrahoitteisessa oppilaitosmuotoisessa koulutuksessa vuosina 2002–2007	42
	Liite 8. Noste-ryhmä valtionosuusrahoitteisessa oppisopimusmuotoisessa koulutuksessa vuonna 2002–2007	43
	Liite 9. Noste-ryhmä tutkintotavoitteisessa työvoimakoulutuksessa vuosina 2002–2007	44
	Liite 10. Noste-ryhmä VOS-koulutuksessa vuonna 2007 ja %-osuus kohderyhmän koosta	45
	Liite 11. NOSTE-ryhmä VOS-koulutuksessa ja tutkintotavoitteisessa työvoimakoulutuksessa v. 2007	46

1 Yleiskuvaus

Vuosina 2003-2009 toteutettavan aikuisten koulutustason kohottamisohjelman, Noste-ohjelman, tarkoituksena on parantaa enintään perusasteen tutkinnon suorittaneiden työelämässä pysymistä ja urakehitystä, lieventää suurten ikäluokkien eläkkeelle siirtymisen aiheuttamaa työvoimavajasta ja vaikuttaa työllisyysasteeseen.

Noste-ohjelman tavoitteeseen pyritään

- edistämällä ohjelman piiriin kuuluvien henkilöiden hakeutumista koulutukseen tiedotuksella ja muulla hakevalla toiminnalla¹ (rahoittamalla opintoihin hakeutumista edistäviä toimia erityisrahoituksella)
- parantamalla heidän mahdollisuuksiaan päästä tavanomaisesti rahoitettuun ammatilliseen koulutukseen sekä
- lisäämällä erityisrahoituksella heille tarjolla olevia ammatillisen koulutuksen ja tietotekniikan opiskelijapaikkoja sekä
- lisäämällä erityisrahoituksella heille tarjolla olevia opiskelun tukitoimia yleissivistävässä ja ammatillisessa koulutuksessa.

Ohjelman kohteena ovat henkilöt, jotka koulutuksen alkamisvuonna ovat 30–59-vuotiaita eivätkä ole

suorittaneet perusasteen jälkeistä tutkintoa. Heillä on mahdollisuus tutkintojen tai niiden osien suorittamiseen sekä tietokoneen ajokortin ja tietotyötutkinnon suorittamiseen.

Myös lukio-opintojen loppuunsaattamista tuetaan. Opiskelun tukitoimiin myönnetään avustusta lisäksi perusopetuksen oppimäärän suorittamiseen henkilöille, jotka koulutuksen alkamisvuonna ovat 25–59-vuotiaita.

Ohjelmaa toteutetaan opetusministeriön ja työ- ja elinkeinoministeriön toimialalla. Ohjelman tavoitteiden toteutumisessa noudatetaan kolmikan-taperiaattia, joka tukee ja edistää opiskelijoiden hakeutumista koulutukseen sekä koulutuksen toteutusta työpaikoilla ja työyhteisöissä. Monitasoinen alueellinen ja poikkihallinnollinen verkostotoiminta haastaa koulutuksen toteuttajia uudenlaisten toimintamallien luomiseen.

Vuoden 2007 talousarviossa oli opetusministeriön pääluokassa 35 miljoonaa euroa em. erityisrahoitusta varten. Valtioneuvoston 25.1.2007 antama asetus 45/2007 (Liite 1) sääteli vuonna 2008 määrärahan käyttöä koulutuksiin, tutkintotilaisuuksiin ja tukitoimiin, jotka olivat alkaneet asetuksen voimaantulon 1.2.2007 jälkeen.

2 Aikuisten koulutustason kohottamisohjelman rahoitus

Opetusministeriön toimialalla rahoitus ohjelman toteuttamiseen muodostuu kahdesta pääosasta: valtionosuusrahoituksesta ja valtionavustuksesta. Valtion vuoden 2008 tulo- ja menoarviossa ei ollut enää erityistä määrärahavarausta Noste-ohjelman toteuttamista varten.

2.1 Valtionosuusrahoitus

Noste-kohderyhmälle suunnataan ensisijaisena rahoitusmuotona aivan normaalia perusrahoitteista aikuiskoulutusta. Opetusministeriö vahvistaessaan vuoden 2008 ammatillisen lisäkoulutuksen valtionosuuden perusteena käytettävät opiskelijatyövuodet kiinnitti koulutuksen järjestäjien huomiota muun muassa Noste-kohderyhmään. ”Opetusministeriö pitää tärkeänä, että ammatillisen lisäkoulutuksen järjestäjät suuntaavat koulutusta aktiivisesti myös työikäiselle aikuisväestölle, jolta puuttuu ammatillinen koulutus tai jonka koulutus on vanhentunut sekä ottavat hakevan toiminnan ja koulutuksen kehittämisessä huomioon Noste-ohjelmasta saadut kokemukset ja ohjelman puitteissa kehitetyt hyvät käytännöt” (38/221/2007 13.11.2007).

Ohjelman piiriin kuuluvia henkilöitä voidaan ohjata tämän lisäksi oppisopimuskoulutuksena toteutettavaan ammatilliseen peruskoulutukseen, jonka järjestämiselle valtionosuusrahoituksella ei ole määrällisiä rajoituksia.

2.2 Valtionavustus

Toisen osan rahoitusta muodostavat lääninhallitusten myöntämät avustukset, jotka sisältyivät vuoden 2006 talousarvioiden momenttiin 29.69.34 ja vuoden 2007 talousarvion momenttiin 29.30.34. Vuoden 2007 budjetin momentilla oli 35 milj. euroa, jolla siis toimittiin vielä vuonna 2008 ja toimitaan ohjelmakauden loppuun 31.12.2009 asti. Rahoituksen käyttöä sääteli asetus aikuisten koulutustason kohottamiseen myönnettävästä valtionavustuksesta (45/2007). Asetuksen mukaan avustuksia voidaan myöntää

- koulutuksen ja tutkintotilaisuuksien järjestämiseen: ammatilliset perustutkinnot, ammattitutkinnot ja erikoisammattitutkinnot ja niiden osat sekä kansalliset tai eurooppalaiset tietokoneen ajokortit ja tietotyötutkinnot ja niiden osat
- opiskelun tukitoimiin, mm: opiskeluvaihtoehtoja parantavat opinnot, välineaineopinnot, opinto-ohjaus, opintojen ja opiskelun henkilökohtaistaminen
- opintoihin hakeutumista edistäviin toimiin, mm: hakeva toiminta, tiedotus ja ohjaus.

Asetuksen 45/2007 mukaan valtionavustuksella voidaan järjestää ammatti- ja erikoisammattitutkintoon tähtäävää koulutusta ja tutkintotilaisuuksia sekä oppilaitosmuotoisena että oppisopimusmuotoisena koulutuksena.

Valtionavustuksella rahoitettavat opiskelun tukitoimet voivat kohdistua myös valtionosuusrahoitteen ammatilliseen tutkintoon valmistavaan koulutukseen sekä perusopetuksen oppimäärän suorittamiseen tai kesken jääneiden lukio-opintojen loppuun suorittamiseen.

2.3 Ohjelman toteutusta tukeva muu rahoitus

Lisäksi projektipäällikön ja projektiassistentin (4 kk) palkkaus- ja toimintakuluihin, tiedotukseen, levitykseen ja seurantaan käytettiin 126 018 euroa sekä tutkimukseen 177 365 euroa (momentti 29.30.21/ *Aikuiskoulutuksen kehittäminen*).

3 Noste-ohjelman hallinnointi

3.1 Ohjausryhmä

Tehtävät

Opetusministeriö asetti 24.1.2003 aikuisten koulutustason kohottamisohjelmaa varten ohjausryhmän. Ryhmän tehtäväksi tuli

- 1 ohjata aikuisten koulutustason kohottamisohjelman toteuttamista, seuranta ja arviointia ja tehdä aloitteita ohjelman kehittämiseksi;
- 2 koordinoita ohjelmaan liittyvää koulutus-, kehittämis-, tutkimus- ja selvitystoimintaa ja muita ohjelmaa tukevia toimintoja sekä tehdä aloitteita ohjelmaa tukevien toimintojen käynnistämiseksi;
- 3 edistää ohjelmaa koskevan informaation välittymistä ryhmän jäsenten taustayhteisöille sekä
- 4 laatia ohjelman loppuraportti sekä vuosittaiset väliraportit ohjelman toteutumisesta

Ryhmän kokoonpano vuonna 2008 oli:

- opetusneuvos Jorma Ahola, Opetusministeriö (pj)
- erityisasiantuntija Tuovi Manninen, Opetusalan Ammattijärjestö OAJ
- professori Ari Antikainen, Joensuun yliopisto
- johtaja Olli-Pekka Väänänen, Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK

- koulutus- ja työvoimapolitiittinen asiamies Ralf Sund, Toimihenkilökeskusjärjestö STTK
- osastopäällikkö Kauko Kunnari, Lapin lääninhallitus
- apulaisjohtaja Markku Liljeström, Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK
- johtaja Martti Pallari, Suomen Yrittäjät
- alueyksikön päällikkö Jukka Peltokoski, Länsi-Suomen lääninhallitus
- erityisasiantuntija Päivi Rajala, Suomen Kuntaliitto
- ylitarkastaja Heikki Ravantti, Työ- ja elinkeinoministeriö
- asiantuntija Heikki Suomalainen, Elinkeinoelämän keskusliitto EK
- johtaja Mika Tammilehto, Opetusministeriö
- koulutuspolitiittinen asiamies Tarja Tuominen, Elinkeinoelämän keskusliitto EK

Opetusneuvos Jorma Aholan puheenjohtajana toimivan ohjausryhmän sihteerinä toimii ohjelman projektipäällikkö Marja Pakaste. Johtaja Martti Pallarin sijasta ryhmässä on toiminut koulutusasiamies Veli-Matti Lamppu Suomen Yrittäjät ry:stä.

Ohjausryhmän toiminta

Ohjausryhmä kokoontui vuonna 2008 kolme kertaa. Ohjausryhmä seurasi kokouksissa ohjelman toteutumista OPTI -raportoinnin¹ perusteella laadittujen toteutumatietojen avulla; tietoja aloittaneiden opiskelijoiden määristä, suoritettujen tutkintojen ja osatutkintojen määristä sekä määrärahojen jakautumista eri koulutusaloille ja ohjelman eri toimenpidealueille.

Ohjausryhmässä vahvistettiin muistio *Noste-ohjelman kokemuksiin perustuvia näkökulmia vähän koulutettujen aikuisten aikuispedagogiikkaan ja aikuispolitiikkaan*, joka 24.11. toimitettiin mm. opetusministeriölle, AKKU-johtoryhmälle, työministeriölle ja Koulutuksen järjestäjien yhdistys ry:lle.

Myös Joensuun ja Tampereen yliopiston tutkijat raportoivat ryhmälle Noste-ohjelman seuranta- ja arviointitutkimuksen tuloksia.

3.2 Lääninhallitukset

Lääninhallitukset myönsivät valtionavustukset valtionavustuslain (688/2001) ja valtioneuvoston antaman asetuksen (45/2007) nojalla. Noste-ohjelman rahoitukseen liittyvää tiedotusta ja neuvontaa tehtiin kaikissa lääninhallituksissa ja niiden toimipisteissä.

3.3 Noste-ohjelma työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalalla

Työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalalla aikuisten koulutustason kohottamisohjelmaa toteutetaan olemassa olevilla palveluilla ja resursseilla ilman lisäresursointia. Työ- ja elinkeinoministeriön edustus on mukana valtakunnallisessa Noste-ohjelman ohjausryhmässä.

Noste valtionavustusta säättävässä valtioneuvoston asetuksessa määritellään myös työelämäyhteistyöstä aluetasolla: Asetuksen 6 §:n mukaan lääninhallitusten ja työvoima- ja elinkeinokeskusten yhteistyöeliminä toimivat ennakointi- ja hankintatoimikunnat. Lisäksi paikallistasolla työvoimatoimistojen ja Noste-hankeryhmien välillä tarvitaan jatkuvaa tiedonvälitystä. Yhteiset työryhmät varmistavat säännöllisen tiedon vaihdon, yhteisen suunnittelun ja seurannan.

Muutamit Noste-hankkeet ovat sopineet yhteistyöstä ja toimintaperiaatteista alueen työvoimatoimiston kanssa. Toimivia yhteistyömalleja on saatu syntyämään paikallisissa Noste-hankkeiden yhteistyöverkostoissa, joita on koottu ohjelman internetsivustolle (www.noste-ohjelma.fi).

¹ Oppilaitostietojärjestelmä OPTI, Opetushallitus

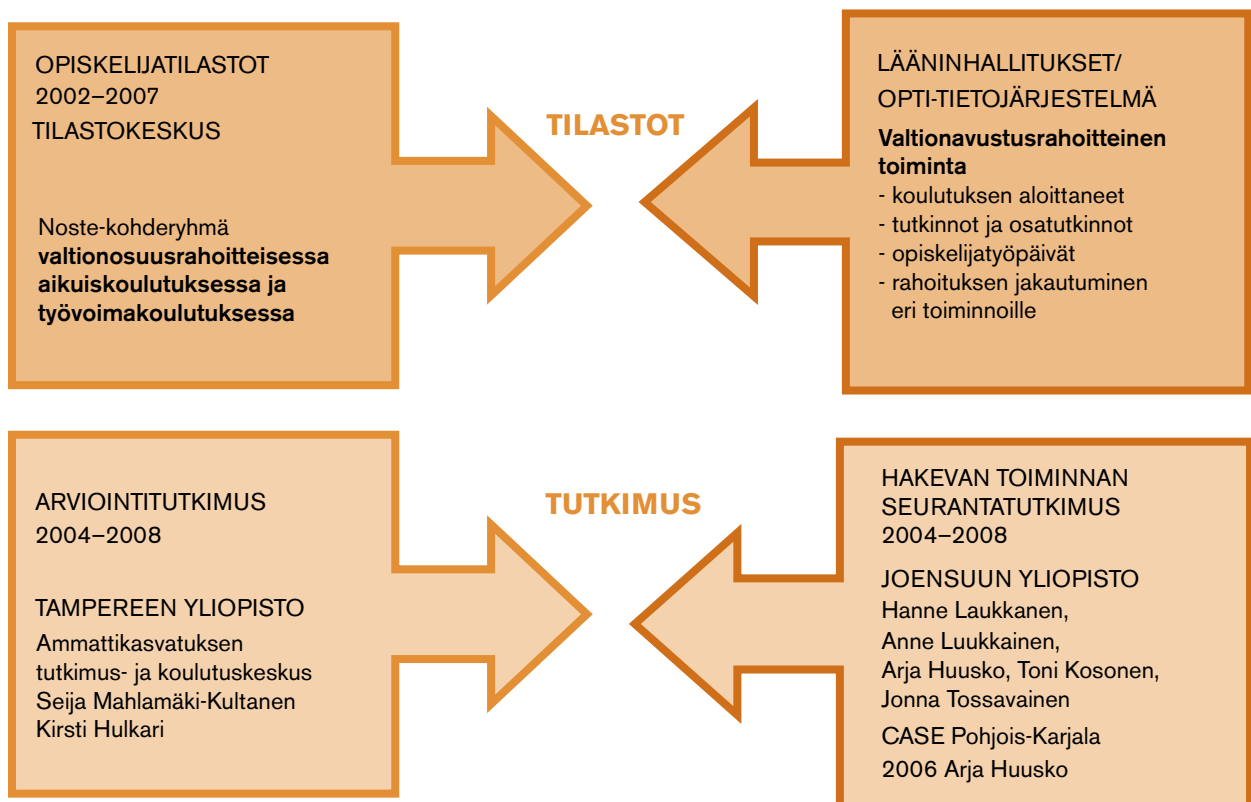
4 Tiedotustoiminta

Vuoden 2008 aikana valtakunnallisen tiedotuksen painopiste oli Noste-ohjelman aikana kehitettyjen hyvien käytäntöjen levittäminen. Levitystä on tapahtunut aikuiskouluttajien keskuudessa Noste-työn jälkiä workshop-tilaisuuksissa, joita järjestettiin kaikkiaan 10 eri puolilla maata. Noste-ohjelman tutkimuksia koskevaa tietoa levitettiin 15.10. pidetyssä seminaarissa *Vähän koulutetut aikuiset – tutkimuksen satoa*. Osallistujia oli noin 30. Mediatiedotusta järjestettiin 10.12. tiedotustilaisuudessa, jonka jälkeen Helsingin Sanomat, STT ja alueuutiset uutisoivat Nosteesta.

5 Seurannan ja arvioinnin organisointi

Noste-ohjelman seuranta ja arviointi tapahtuu useiden tietolähteiden avulla.

Tiedon tuottajat ja tietolähteet on koottu kuvioon 1.

Kuvio 1. Noste-ohjelman seuranta ja arviointi

Noste-ohjelmaan liittyvää tutkimusta on koordinoi-
nut opetusministeriön 11.9.2003 asettama tutkimus-
ohjelmaryhmä, johon kuuluivat vuonna 2008 Joen-
suun yliopiston edustajat Ari Antikainen, Toni Koso-
nen ja Jonna Tossavainen sekä Tampereen yliopiston
AkTkk:n edustajat Seija Mahlamäki-Kultanen ja
Kirsti Hulkari, Irja Blomqvist (Tilastokeskus), Jorma
Ahola ja Marja Pakaste (pj). Valtionosuusrahoit-
teisessa tutkintoon valmistavassa koulutuksessa ja
tutkintotavoitteisessa työvoimakoulutuksessa opiske-
levien vailla perusasteen jälkeistä koulutusta olevien
30–59-vuotiaiden määrien kehitystä seurataan Tilas-
tokeskuksen tuottamien koulutustilastojen valossa.

Valtionavusteisella ns. erityisrahoituksella opiske-
levien määrien kehitystä seurataan OPTI -oppilaitos-
tietojärjestelmään tallennettujen tietojen perusteella.
Tähän rekisteriin lääninhallitukset tallentavat kaikki
Noste-ohjelman valtionavustuspäätökset, maksetut
avustukset sekä koulutuksen aloitusilmoitusten ja
maksatushakemusten sisältämät opiskelija- ja koulu-
tustiedot.

Noste-ohjelman laadullista arviointia ja seuranta-
tehdään Tampereen ja Joensuun yliopistoissa toimek-
siantotutkimusten avulla. Ohjelman alusta lähtien
jatkunut tutkimustoiminta on kohdistunut hakevaan
toimintaan, koulutuksen neuvontaan ja opiskeluun
ohjaukseen, tukitoimenpiteisiin, työssä oppimiseen,
koulutuksen järjestäjien alueelliseen verkostotoimin-
taan ja koulutuksen vaikuttavuuteen. Tutkijat olivat
vuonna 2008 aktiivisessa roolissa, kun ohjelman hyviä
käytäntöjä koottiin alueellisissa Noste-työn jälkiä -ti-
laisuuksissa. Tutkijat osallistuivat myös lupaavien käy-
töntöjen kuvaukseen koottujen aineistojen pohjalta.
Kuvauksista julkaistiin *Hyvästi pulpettikammo!* -kirja.
Muu tutkijatyö kohdistui lähinnä Nosteen vaikutta-
vuutta koskevan arviointiraportin koostamiseen.

Tutkijat ovat raportoineet tutkimuksiensa tulok-
sista ohjausryhmän kokouksissa, seminaareissa ja
koulutustilaisuuksissa. Tutkijat ovat antaneet aktiivi-
sen panoksensa ohjelman toteutuksen kehittämiseen.
Raportit ja *Hyvästi pulpettikammo!* -kirja ovat saata-
vissa myös sivustolta www.noste-ohjelma.fi.

6 Noste-ohjelman toteutuminen valtionavusteisen koulutuksen avulla vuonna 2008

6.1 Noste-ohjelman hankkeet

Noste-hankkeita oli vuoden 2008 aikana käynnissä 58, joista ruotsinkielisiä hankkeita oli 6. Hankkeet ovat pääosin alueellisia ja maakunnallisia monialaisia verkostohankkeita. Kaikki Noste-hankkeet yhteistyöoppilaitoksineen löytyvät sivustolta www.noste-ohjelma.fi läänikohtaisista hankeluetteloista. Läänittäin hankkeet jakautuvat seuraavasti:

Taulukko 1. Noste-hankkeiden lukumäärä lääneittäin

Läänit	suomenkieliset	ruotsinkieliset
Etelä-Suomen lääni	16	3
Länsi-Suomen lääni	16	3
Itä-Suomen lääni	7	-
Oulun lääni	9	-
Lapin lääni	4	-
<i>Yhteensä</i>	52	6

6.2 Koulutuksen aloittaneet opiskelijat

Opiskelijoiden määrä

Vuonna 2008 aloitti Noste-ohjelman mukaisen erityisrahoitteisen koulutuksen 2207 opiskelijaa, joista ruotsinkielisten opiskelijoiden osuus oli 57 (2,6 %) opiskelijaa. Oppilaitosmuotoisen koulutuksen aloitti yhteensä 2 117 ja oppisopimusmuotoisen koulutuksen 90 henkilöä.

Tietotekniikan ajokorttikoulutusta valitsi opiskelijoista opintokohteekseen 671 henkilöä, joka on noin 30 % kaikista vuonna 2008 opiskelunsa aloittaneista.

Taulukosta 2 voi todeta opiskelijamäärien vuosittaisen kehityksen vuosina 2003–2008. Myös aikaisempien vuosien opiskelijamäärät on tarkistettu Opti 6.4.2009 rekisteritietojen mukaan.

ATK-koulutuksen osuus on tasaisesti pienentynyt ja ammatillisten tutkintojen osuus suurentunut

Taulukko 2. Noste-opiskelijoina aloittaneet, oppisopimuskoulutuksessa (lisäkoulutus, at ja eat) ja ATK-ajokorttikoulutuksessa aloittaneiden osuus, OPTI 6.4.2009

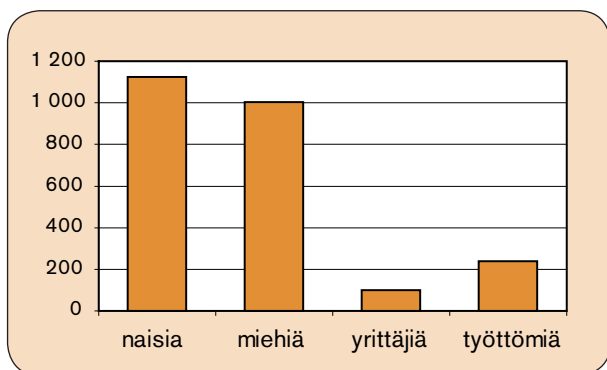
Vuosi	Aloittaneet Noste-rahoituksella	Ruotsinkielisten osuus aloittaneista		Aloittaneista oppisopimuskoulutuksessa		Aloittaneista ATK-ajokortteja	
		n	%	n	%	n	%
2003	1 616	49	3,0	-	-	839	51,9
2004	5 227	172	3,3	247	4,7	2 304	44,1
2005	5 533	268	4,8	381	6,9	2 177	39,3
2006	4 975	168	3,4	373	7,5	1 699	34,2
2007	4 844	144	3,0	222	4,6	1 588	32,8
2008	2 207	57	2,6	90	4,1	671	30,4
<i>Yhteensä</i>	24 402	858	3,5	1 313	5,4	9 278	38,0

vuodesta 2003 alkaen. Oppisopimusopiskelijoiden osuus 4,1 % ja ruotsinkielisessä koulutuksessa opiskelleiden osuus 2,6 % on pienempi kuin edellisinä vuosina.

Liitteenä 2 on taulukko vuonna 2007 erityisrahoitteen Noste-koulutuksen aloittaneista opiskelijoista ja suoritetuista tutkinnoista lääneittäin ja koulutusaloittain.

Sukupuolijakauma

Naisten osuus opiskelijoista oli vuonna 2008 keskimäärin 51 % (Kuvio 2), kun se edellisellä vuonna oli 60,2 %.

Kuvio 2. Vuonna 2008 koulutuksen aloittaneiden Noste-opiskelijoiden jakauma naisiin ja miehiin sekä yrittäjien ja työttömien määrät (n=2207), Opti 6.4.2009

Työttömät

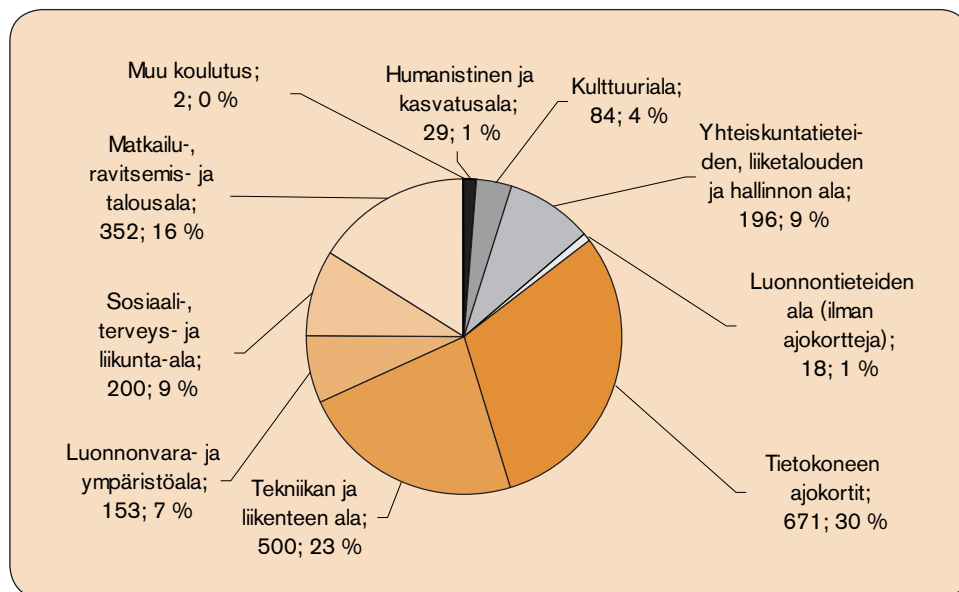
Työttömiä opiskelijoista oli vuonna 2008 240, joka on 10,9 % (Kuvio 2) kaikista koulutuksen aloittaneista. Heidän osuutensa edellisellä vuonna oli 13,1 %.

Yrittäjät

Yrittäjien osuus koulutuksen vuonna 2008 aloittaneista Noste-opiskelijoista oli 4,6 % (101) (Kuvio 2). Edellisellä vuonna vastaava osuus oli 3,8 %.

Opiskelijat koulutusaloittain

Koulutusalat painottuvat luonnollisesti alueittain elinkeinoelämän rakenteen mukaan, joten valtakunnallinen yhteenveto antaa vain keskimääräisen kuvan koko maan tilanteesta. Liitteenä 2 olevasta taulukosta ilmenevät läänikohtaiset tiedot. Kuvio 3 kuvaa vuonna 2008 aloittaneiden opiskelijoiden suhteellista jakautumista eri koulutusaloille. Aloittaneiden opiskelijoiden kokonaismäärästä noin 30 % (671 opiskelijaa) aloitti tietotekniikan ajokorttikoulutuksen, kun vastaava opiskelijamäärän osuus vuonna 2007 oli 32 %. Ammatillisen koulutuksen valinnoissaan opiskelijat suosivat vuonna 2008 kuten edellisnäkin

Kuvio 3. Vuonna 2008 Noste-koulutuksen aloittaneet opiskelijat koulutusaloittain. Opti 6.4.2009

vuonna eniten tekniikan ja liikenteen aloja (23 %, 500 opiskelijaa). Seuraavaksi suosituimmat olivat matkailu-, ravitsemis- ja talousala (16 %, 352 opiskelijaa) ja sosiaali-, terveys- ja liikunta-ala (9 %, 200 opiskelijaa).

Peruskoulun ja lukion loppuun suorittaminen

Peruskoulua ja lukiota Noste-tuen avulla suorittaneiden opiskelijamäärät ovat olleet vuosittain hyvin pieniä. Vuonna 2008 lukumäärät ovat silti hieman suuremmat kuin aikaisempina vuosina. Tukitoimenpiteitä on tarjottu peruskoulun loppuun suorittamiseen 33 opiskelijalle ja lukion loppuun suorittamiseen 15 opiskelijalle. Vuonna 2007 peruskoulua suoritti tuen avulla 17 ja lukiota 2 opiskelijaa.

6.3 Suoritettuja opiskelijatyövuosia

Erityisrahoitteisessa Noste-koulutuksessa toteutuneet opiskelijatyövuodet ja suoritettut tutkinnot sekä tutkintojen osat ilmaisevat, mitä suorituksia on saatu aikaan Noste-ohjelman avulla. Koko maassa suoritettuja opiskelijatyövuosia vuoden 2008 aikana oli 1 911. Edellisten vuosien opiskelijatyövuodet vuodesta 2004 alkaen näkyvät taulukossa 3.

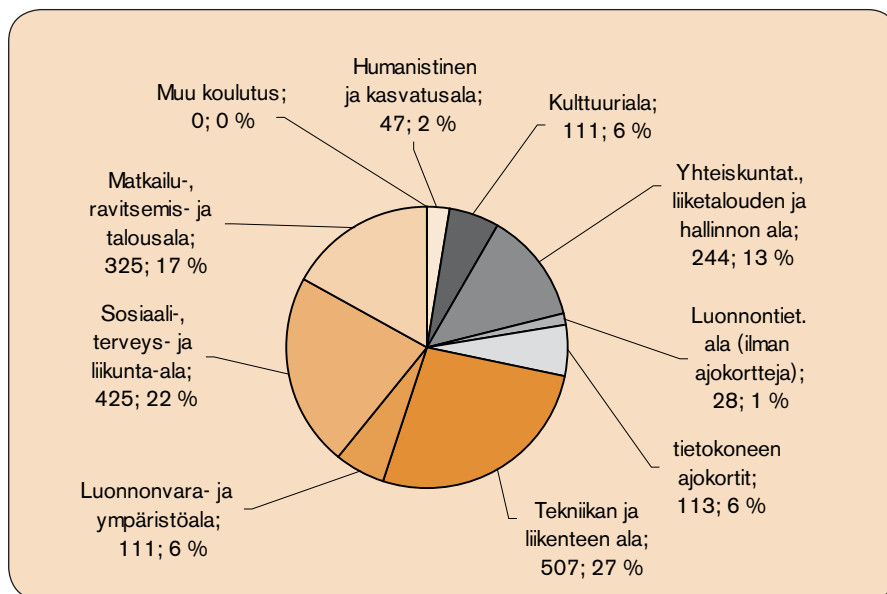
Taulukko 3. Noste-rahoituksella suoritettujen opiskelijatyövuodet vuosina 2004-2008

Vuosi	Opiskelijatyövuodet
2004	1 262
2005	2 000
2006	2 602
2007	2 525
2008	1 911

Vuoden 2008 opiskelijatyövuodet jakautuvat koulutusaloittain Kuvion 4 osoittamalla tavalla.

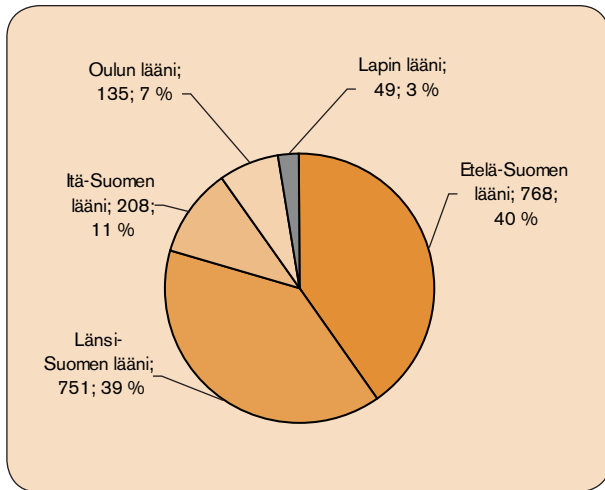
Tekniikan ja liikenteen alalla (27 %, 507) opiskelijatyövuosia on suoritettu eniten. Seuraavina tulevat sosiaali-, terveys- ja liikunta- alalla (22%, 425), matkailu-, ravitsemis- ja talousala (17 %, 325) ja yhteiskuntatieteiden, liiketalouden ja hallinnon ala (13 %, 244). Tietotekniikan ajokorttien osuus oli vain 6 % (113). Tekniikan ja liikenteen koulutusten osuus edellisestä vuodesta oli vahvistunut 5 %.

Vuoden 2008 opiskelijatyövuodet lääneittäin ja koulutusaloittain näkyvät liitteenä 3 olevasta taulukosta.

Kuvio 4. Vuonna 2008 suoritettujen opiskelijatyövuosien jakautuminen koulutusaloittain. Yhteensä 1 911 opiskelijatyövuotta, Opti 8.4.09

Tuotettujen opiskelijatyövuosien jakautuminen lääneittäin (kuvio 5) noudattaa melko hyvin Noste-ryhmän määrällistä jakautumista lääneissä. Noste-ryhmän jakosuhte ja siihen perustuvan vuosittaisen rahoituksen jakosuhte on seuraava: ESLH: 45,1 %, LSLH 35,6 %, ISLH 9,6 %, OLH 6,8 % ja LLH 2,9 %.

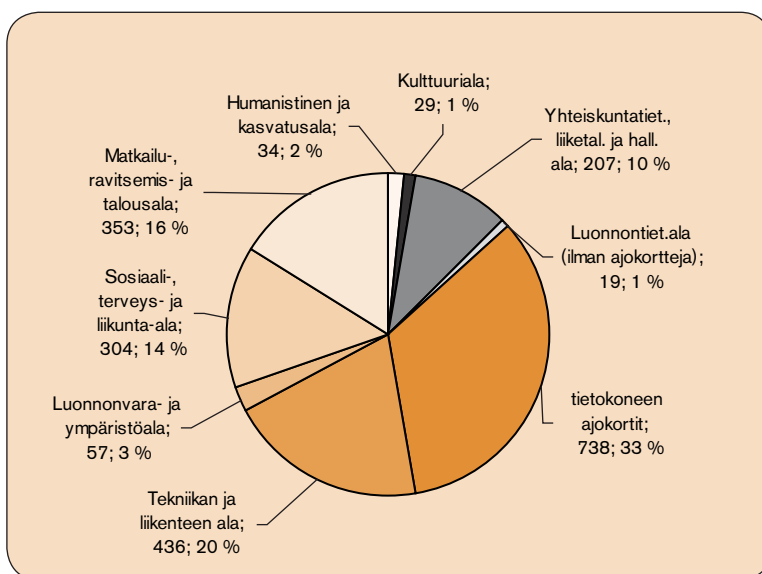

Kuvio 5. Vuonna 2008 suoritettujen opiskelijatyövuosien jakautuminen lääneittäin. Opti 8.4.09

6.4 Suoritetuja tutkintoja ja osatutkintoja

Tutkintoja ja osatutkintoja suoritettiin vuoden 2008 aikana yhteensä 2 177 (Liite 2 ja kuvio 6), kun vastaavia suorituksia oli vuonna 2007 3 133. Kokonaisten tutkintojen osuus vuonna 2008 oli noin 65 % kaikista suorituksista. Tietokoneen ajokorttitutkintoja valmistui vuoden aikana 738, joka on 33 % kaikista tutkinnoista (vuonna 2007 38 %). Ammatillisten tutkintojen ja osatutkintojen osuus kaikista tutkinnoista kohosi 67 %:iin, kun niiden osuus vuonna 2007 oli 62 %.

Tekniikan ja liikenteen tutkintoja oli 20 % (436). Matkailu-, ravitsemis- ja talousalan tutkintojen osuus oli 16 % (353) ja sosiaali-, terveys- ja liikunta-alan osuus 14 % (304). Seuraavalla sijalla oli yhteiskuntatieteiden, liiketalouden ja hallinnon ala 10 %:n (207) osuudella kaikista tutkinnoista. Ammatillisten tutkintojen jakauma vastaa kukaunkin edellisen vuoden tutkintojen jakautumista eri koulutusaloille.

Kuvio 6. Vuonna 2008 suoritettut tutkinnot ja osatutkinnot koulutusaloittain (Opti 9.4.09)

Suosituimpia tutkintoja

Kaikista 2003–25.11.2008 suoritetuista ammatillisista tutkinnoista (yht. 5 236) suosituimpia ovat olleet taulukossa 4 mainitut tutkinnot.

Taulukko 4. Yleisimmät (vähint. 100) ammatilliset Noste-tutkinnot (Opti 25.11.08)

Tutkintonimike	N
Laitoshuoltajan ammattitutkinto	1006 (19 %)
Perhepäivähoitajan ammattitutkinto	374
Sosiaali- ja terveysalan perustutkinto	311
Talonrakennusalan ammattitutkinto	266
Koulunkäyntiavustajan ammattitutkinto	227
Liiketalouden perustutkinto	173
Linja-autonkuljettajan ammattitutkinto	165
Myynnin ammattitutkinto	159
Hierojan ammattitutkinto	144
Sihteerin ammattitutkinto	102
Koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminnan ohjaajan ammattitutkinto	100

Erikoisammattitutkinnoista yleisimmät ovat olleet taulukossa 5 mainitut tutkinnot.

Taulukko 5. Yleisimmät erikoisammattitutkinnot (Opti 25.11.08)

Tutkintonimike	N
Tekniikan eat	22 (lisäksi 13 osatutk.)
Siivoustyönohjaajan eat	21
Hotelli-, ravintola- ja suurtalousesimiehen eat	20
Metsämestarin eat	16
Vaatetusalan eat	15
Dieettikokin eat	9
Yritysjohtamisen eat	7
Johtamisen eat	7
Lattiamestarin eat	6

6.5. Koulutuksen keskeyttäneet

Opiskelunsa keskeytti vuonna 2008 367 Noste-opiskelijaa. Kun lukumäärän suhteuttaa vuonna 2007 opintonsa aloittaneisiin Noste-opiskelijoihin, oli näin laskettu keskimääräinen keskeyttämisprosentti vuonna 2008 7,6 %.

Keskeyttäneiden opiskelijoiden suhteellinen osuus vaihtelee koulutusaloittain tietokoneen ajokorttien 4,8 %:sta humanistisen ja kasvatusalan 17,9 %:iin Liitteessä 5 on esitetty koulutusten keskeyttämisen suhteelliset osuudet koulutusaloittain. Vuonna 2008 Noste-opiskelijoiden opintonsa keskeyttäminen on ollut suhteellisesti vähäisempää kuin kahtena edellisellä vuotena (Taulukko 6).

Taulukko 6. Koulutuksen keskeyttäneet Noste-opiskelijat vuosina 2005–2008, Opti 23.4.09

Vuodet	Keskeyttäneitä	Aloittaneita opiskelijoita edellisellä vuotena	% edellisen vuoden aloittaneista
2005	357	5 227	6,8 %
2006	517	5 528	9,4 %
2007	496	4 971	10,0 %
2008	367	4 848	7,6 %

6.6. Noste-valtionavustusten suuntautuminen eri toimenpiteille

Kuvio 7 kuvaa Noste-ohjelman valtionavustusten jakautumista eri avustusrhyhmille vuonna 2008 maksettujen avustusten mukaan.

Hakeva toiminta

Vuonna 2008 maksettujen avustusten osuudesta hakevan toiminnan osuus oli 12 %, kun se vuonna 2007 oli 16 %.

Tukitoimet

Kaikki valtionavustus pohjaiseen koulutukseen liittyvät tukitoimet sisältyvät koulutukselle kohdennettuihin valtionavustuspäätöksiin, eikä tukitoimien osuutta saada suoraan eriteltyä OPTI-tiedostosta. Valtionavustuksella tuetaan valtionosuusrahoitteeseen koulutukseen liittyviä tukitoimia, joiden osuus oli edelleenkin yhtä vaatimaton kuin edellisenäkin vuonna; 2 % rahoituksen kokonaismäärästä.

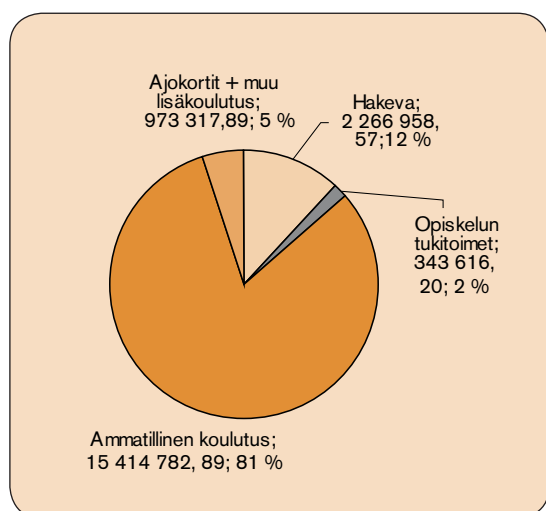
Opiskelijatyöpäivien keskimääräiset kustannukset vastaavat muuta aikuiskoulutusta. Valtakunnallinen keskiarvo on ollut kahtena viimeisenä vuotena noin 38 euroa. VOS -rahoitteisessa opiskelijatyöpäivän hinnassa on laitehankintoihin ym. liittyviä kustannuksia, joita Noste-koulutuksen opiskelijatyöpäivän hintaan ei ole yleensä sisällytetty. Tukitoimien ja henkilökohtaisen ohjauksen osuus nostaa kuitenkin hinnan muun aikuiskoulutuksen hintatasolle. Projektipäälliköiden esittämien arvioiden mukaan henkilökohtaistamisen edellyttämän ohjauksen ja tukitoimenpiteiden osuu-

den arvioidaan olleen keskimäärin noin 10 % opiskelijatyöpäivän hinnasta. Joissakin tapauksissa osuus on voinut nousta jopa 30–40 %:iin.

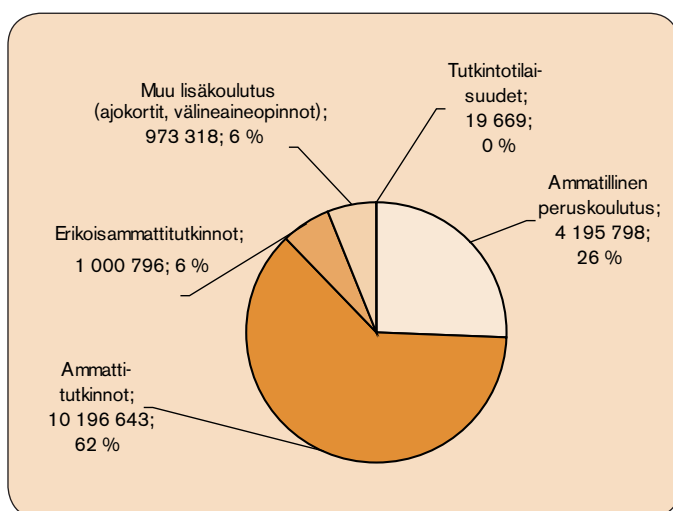
Koulutus

Koulutuksen osuus oli 86 % (v. 2007 82 %) kaikesta toiminnasta. Ammatillisen koulutuksen osuus oli 81 % (2007 75 %) ja tietotekniikka- ja muun lisäkoulutuksen osuus vain 5 % (2007 7 %). Koulutukseen suunnattujen määrärahojen jakautumista vuonna 2008 kuvaa myös kuvio 8. Voimakkaimmin painottui ammattitutkintoon valmistava koulutus, johon suunnattiin 62 % (v. 2007 60 %) vuonna 2008 maksetusta koulutuksen avustussummasta. Avustussummasta 26 % (v. 2007 27 %) suuntautui ammatilliseen peruskoulutukseen. Tietokoneen ajokorttikoulutuksen ja välineaineopintojen osuus koulutuksen kokonaisrahoituksesta oli enää vain 6 % (v. 2007 8 %). Merkittävää on, että Noste-ryhmä oli suorittamassa myös erikoisammattitutkintoja, joiden osuus oli 6 % rahoituksesta (v. 2007 5 %).

Ilman valmistavaa koulutusta tutkintotilaisuuksiin osallistuminen oli Noste-opiskelijoilla harvinaista, sillä vähemmän kuin 1 % maksetuista laskuista kohdistui tutkintotilaisuuksien järjestämiseen ilman valmistavaa koulutusta.

Kuvio 7. Noste-määrärahojen jakautuminen (maksetut valtionavustukset Opti 9.4.09, liite 6) avustusryhmittäin vuonna 2008. Yhteensä 18 998 675,55 euroa.

Kuvio 8. Noste-määrärahojen jakautuminen koulutukseen v. 2008 maksettujen avustusten mukaan (Opti 8.4.09 liite 6). Yhteensä 16 388 100,78 euroa.

7 Noste-kohderyhmä valtionosuusrahoitteisessa (VOS) tutkintoon valmistavassa ammatillisessa koulutuksessa ja tutkintotavoitteisessa työvoimakoulutuksessa ja lukiossa vuosina 2002–2007

Noste-ohjelman tulosten arvioinnin kannalta on tärkeä tietää, kuinka paljon vailla perusasteen jälkeistä tutkintoa olevia 30–59-vuotiaita aikuisia on ollut tutkintoon johtavassa koulutuksessa Noste-ohjelmakaudella ja ennen Noste-ohjelman alkamista. Siksi em. opiskelijatietoja on kerätty jo vuodesta 2002 alkaen, jolloin Noste-ohjelma ei ollut vielä käynnistynyt. Liitteinä 7–9 olevissa taulukoissa on koottu enintään perusasteen tutkinnon omaavien 30–59-vuotiaiden osallistuminen ammatilliseen tutkintoon valmistavaan koulutukseen vuosina 2002–2007. Taulukon 7 koosteesta ilmenee Noste-ryhmää vastaavien opiskelijoiden kokonaisopiskelijamäärien kehitys vuosina 2002–2007 valtionosuusrahoitteisessa toisen asteen koulutuksessa mukaan lukien lukiokoulutuksen ja työvoimakoulutuksessa. Tiedot perustuvat Tilastokeskuksen vuosittain 20.9. oppilaitoksilta kokoamiin opiskelijatietoihin.

Valtionosuusrahoitteisessa oppilaitosmuotoisessa ammatillisessa koulutuksessa Noste-ryhmää vastaavan opiskelijaryhmän osuus on vuosina 2003–2007 säilynyt (taulukko 7 ja Liitteet 7–9) suunnilleen samansuuruisena. Poikkeuksen muodostaa vuosi 2004, jolloin tapahtui pientä laskua yleisestä

tasosta. Vuonna 2007 oppilaitosmuotoisessa VOS-koulutuksessa oli 5 117 Noste-opiskelijaa. Erityisesti ammattitutkintoon valmistavassa oppilaitosmuotoisessa koulutuksessa on oppilasmäärässä ollut näinä vuosina jatkuvaa nousua.

VOS-rahoitteisessa oppisopimusmuotoisessa koulutuksessa Noste-opiskelijamäärä nousi reippaasti vuonna 2007. Opiskelijamäärä vuonna 2007 oli 6 480 opiskelijaa, kun se vuotta aikaisemmin oli 5 512 opiskelijaa.

Myös työvoimakoulutuksessa olleiden pohjakoulutukseltaan ja iältään Noste-ryhmää vastaavien opiskelijoiden määrä on lisääntynyt edellisen vuoden 2006 4 350 opiskelijasta vuonna 2007 4 408 opiskelijaan.

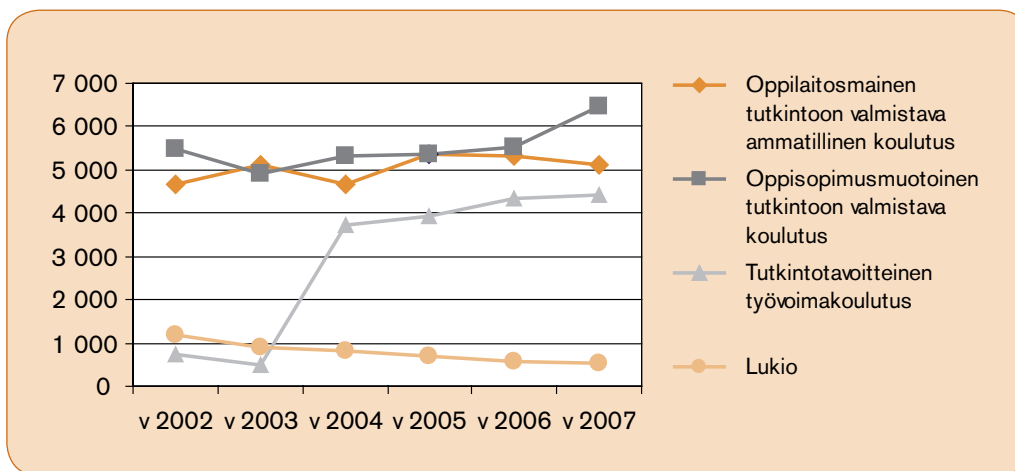
Lukiokoulutuksessa opiskelleiden Noste-ryhmän edustajien määrä on vähentynyt vuosittain vuodesta 2002 alkaen 1 182 opiskelijasta ollen vuonna 2007 enää 521 opiskelijaa.

Noste-ryhmää vastaavien opiskelijoiden kokonaismäärämäärä em. koulutuksissa on noussut vuodesta 2002 vuoteen 2007 tuntuvasti. Noste-ryhmään kuuluvien opiskelijoiden osuus vuonna 2007 oli 4 473 henkilöä enemmän verrattuna lähtötilanteeseen vuonna 2002.

Taulukko 7. Noste-ryhmä toisen asteen VOS -rahoitteisessa koulutuksessa, lukiossa ja tutkintotavoitteisessa työvoimakoulutuksessa vuosina 2002–2007

	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Oppilaitosmainen tutkintoon valmistava ammatillinen koulutus	4 654	5 112	4 676	5 352	5 305	5 117
Oppisopimusmuotoinen tutkintoon valmistava koulutus	5 467	4 898	5 315	5 374	5 512	6 480
Tutkintotavoitteinen työvoimakoulutus	750	508	3 737	3 923	4 350	4 408
Lukio	1 182	915	828	684	584	521
<i>Yhteensä</i>	12 053	11 433	14 556	15 333	15 751	16 526

Kuvio 9. Noste-ryhmä toisen asteen VOS -rahoitteisessa koulutuksessa, tutkintotavoitteisessa työvoimakoulutuksessa ja lukiossa vuosina 2002-2007

8 Arviointia Noste-ohjelman määrällisestä toteutumisesta

Noste-ohjelman määrällinen tavoite, joka on määritelty ohjelman alkaessa 10 %:ksi kohderyhmän koosta, on ollut sangan kunnianhimoinen. Budjetin perusteluissa esitetyt määrälliset tavoitteet vuosina 2003–2007 ovat yhteensä 38 700 aloittavaa opiskelijaa, mikä on 11 % alkuperäisestä Noste-ryhmän koosta (31.12.2002 350 626). Kokemukset Nosteen kaltaisten erityisohjelmien käynnistämisestä ovat osoittaneet, että käynnistäminen saattaa olla toiveikkaita ennakoiteja hitaampaa. Näin on käynyt myös Noste-ohjelman kohdalla. Tilanteeseen varauduttiin kuitenkin ohjelman alussa tekemällä vuosittaisista budjettimäärärahoista kolmen vuoden siirtomäärärahoja, jotka tuovat ajallista joustoa toteutukseen. Vuosi 2008 oli ensimmäinen toimintavuosi, jolloin budjetissa ei ollut erillistä määrärahaa Noste-toimintaan. Näin ollen toiminta perustui vuoden 2007 budjetin rahoitukseen, jota on mahdollista käyttää 31.12.2009 asti.

Aloittavien opiskelijoiden määrä ei kuitenkaan yksistään riitä kertomaan järjestetystä koulutuksesta. Samanaikaisesti on tarkasteltava opiskelun laajuutta (opiskelijatyöpäivät ja opiskelijatyövuodet). On myös syytä ottaa huomioon, että tavoitteen asettamisen perustana on ollut oletamus lyhyemmistä valmistavista koulutuksista, kuin mitä todellisuudessa on

järjestetty. Opiskelun henkilökohtaistaminen Noste-ryhmän kohdalla on useissa tapauksissa merkinnyt koulutuksen pitkäkestoisuutta sekä tukitoimenpiteiden tarvetta. Koulutuksen aloittaneiden opiskelijoiden kokonaismäärä ei yltänyt vuonna 2008 enää edellisen vuoden lukemiin, mutta ammatillista tutkintoa suorittavien määrä lisääntyi edellisistä vuosista 70 %:iin kaikista opiskelunsa ko. vuonna aloittaneista. Tässä on siis tapahtunut vuosi vuodelta asetettujen tavoitteiden suuntaista kehitystä. Opiskelijatyövuosien määrä sen sijaan oli vuonna 2008 selvästi pienempi kuin aikaisempina vuosina. Koko maassa oli tavoiteltu ohjelmakauden alusta alkaen 6.4.2009 mennessä keskimäärin 7 % Noste-kohderyhmän alkuperäisestä koosta.

Noste-ryhmän osallistuminen koulutukseen ohjelman aikana on todellisuudessa kasvanut eikä vain siirtynyt valtionavustuksen piiriin. Noste-ryhmää vastaavien opiskelijoiden kokonaismäärä on nimittäin vuosina 2003–2007 jonkin verran kasvanut koko ohjelmakauden valtionosuusrahoitteisessa ammatillisessa koulutuksessa verrattuna ohjelmaa edeltävään vuoteen 2002. Tutkintotavoitteisessa työvoimakoulutuksessa tämän pohjakoulutuksen ryhmä on myös lisääntynyt näiden vuosien aikana.

Maakunnalliset erot

Merkillepantavaa ohjelman toteutuksessa ovat suuret erot eri maakuntien ja seutukuntien välillä. Liitteessä 4 olevassa taulukossa on esitetty maakunnittain Noste-ohjelman toimintakaudella 2003–6.4.2009 valtionavustuksella koulutuksen aloittaneiden Noste-opiskelijoiden määrät ja aloittaneiden suhteellinen osuus maakuntien alkuperäisestä Noste-kohderyhmästä. Prosenttiset osuudet vaihtelevat 3,9 prosentista 11,8 prosenttiin. Kun näitä eroja arvioidaan, rinnalla on tarkasteltava valtionosuuskoulutukseen ja tutkintotavoitteiseen työvoimakoulutukseen hakeutuneiden kohderyhmän opiskelijoiden määriä. Joissakin maakunnissa keskimääräistä aktiivisempi Noste-ryhmän hakeutuminen valtionosuuskoulutukseen ja tutkintotavoitteiseen työvoimakoulutukseen selittää heikompaa hakeutumista Noste-rahoitteiseen koulutukseen. Liitteissä 10 ja 11 on koottu lääneittäin ja maakunnittain Noste-ryhmän osallistuminen valtionosuusrahoitteiseen koulutukseen ja tutkintotavoitteiseen työvoimakoulutukseen vuonna 2007. Prosenttiset osuudet suhteutettuna maakuntien alkuperäiseen Noste-kohderyhmän kokoon vaihtelevat 3,2 prosentista 6,5 prosenttiin (Liite 11).

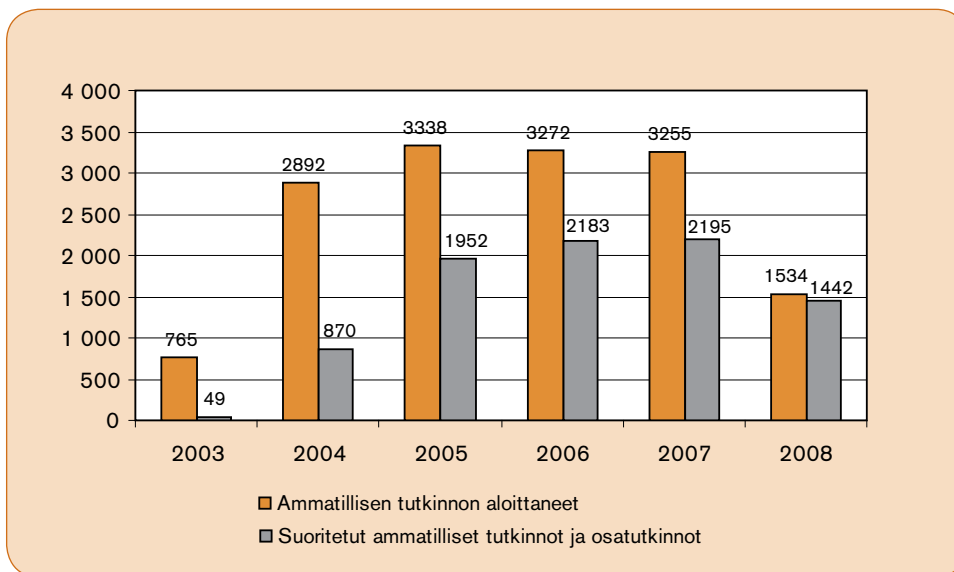
Hankkeiden vetäjien ammattitaito, henkilökohtaiset ominaisuudet ja verkostot sekä oppilaitosten

johdon suhtautuminen ja tuki ovat tärkeitä eroja selittäviä taustavaikuttajia. Samoin oppilaitosten keskinäisen yhteistyön perinne sekä oppilaitosten ja työelämän yhteistyöverkostojen toimivuus ovat merkittäviä tekijöitä. Vastaavasti hankkeiden tulosta ovat heikentäneet henkilövaihdokset sekä meneillään olevat organisaatiouudistukset.

Suoritettut tutkinnot tai osatutkinnot

Tutkintoja ja osatutkintoja suoritettiin vuoden 2008 aikana yhteensä 2 177. Ammatillisten tutkintojen suhteellinen osuus kaikista tutkinnoista (67 %) vahvistui selvästi edellisestä vuodesta (62 %), joten tässä on edetty asetettujen tavoitteiden suuntaisesti. Ammatillisessa koulutuksessa aloittaneiden opiskelijamäärien ja kokonaisten sekä osatutkintojen määrien kehitystä vuosina 2003–2008 kuvataan kuviossa 10.

Opiskelijamäärien, tutkintojen ja osatutkintojen määrät ovat kehittyneet ohjelman tavoitteiden suuntaisesti, mutta opiskelijoiden määrän lisääntyminen ja siten tutkintojen sekä osatutkintojen syntyminen on ollut hitaampaa kuin tavoitteiden asettelussa oletettiin. Suoritettujen ammatillisten tutkintojen ja osatutkintojen määrän osuus ammatillisen koulutuksen aloittaneiden kokonaismäärästä (15 056) on tässä vaiheessa ohjelmaa 58 %.

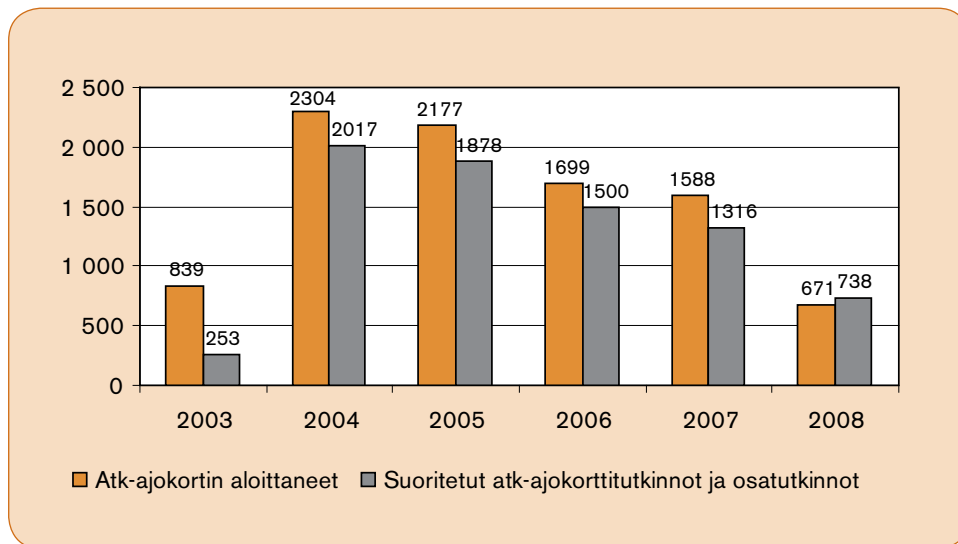
Kuvio 10. Noste-opiskelun ammatillisessa koulutuksessa aloittaneet sekä suoritettut kokonaiset ja osatutkinnot vuosina 2003–2008

Kuviossa 11 kuvataan vastaavasti tietotekniikan ajokorttitutkinnon aloittaneiden määriä vuosittain ja suoritettujen ajokorttitutkintojen ja osatutkintojen määrien kehitystä vuosina 2003–2008.

Tietotekniikan ajokorttitutkintojen ja tutkinnon osien osuus ko. koulutuksen aloittaneista on noin 83 %. Kaikkien suoritettujen tutkintojen ja osatutkintojen (16 393) osuus koulutuksen aloittaneiden opiskelijoiden kokonaismäärästä (24 334) vuosina 2003–2008 on 67 %. Aloittaneiden opiskelijoiden joukossa on toki vielä koulutustaan jatkavia ja tut-

kintoja suorittavia, joten tutkinnon ja osatutkinnon suorittaneiden osuus nousee vielä vuoden 2009 loppuun mennessä.

Opiskelunsa keskeyttäneiden osuutta vuosina 2005-2008 suhteutettuna edellisenä vuonna aloittaneiden määrään voidaan pitää varsin kohtuullisena verrattuna muuhun aikuiskoulutukseen. Vuonna 2008 keskeyttäneiden osuus, joka oli 7,6 %, on laskenut edellisen vuoden 10 prosentista, jolloin opiskelun keskeyttäminen Noste-ohjelman aikana oli tähän mennessä korkeimmillaan.

Kuvio 11. Atk-ajokorttikoulutuksessa aloittaneet sekä suoritetut ajokorttitutkinnot ja osatutkinnot vuosina 2003–2008.

Lähteet

- Asetus 88/2006 aikuisten koulutustason kohottamiseen myönnettävästä valtionavustuksesta. Valtioneuvosto. Annettu 1.2.2006.
- Hulkari Kirsti ja Mahlamäki-Kultanen Seija. 2006. Noste-erityisrahoituksella toteutettavien hankkeiden arviointi. Vuosiraportti 1.1.–31.12.2005. Tampereen yliopisto. Ammattikasvatuksen tutkimus- ja koulutuskeskus.
- Hulkari Kirsti ja Mahlamäki-Kultanen Seija. 2006. Noste-erityisrahoituksella toteutettavien hankkeiden arviointi. Vuosiraportti 1.1.–30.5.2006. Tampereen yliopisto. Ammattikasvatuksen tutkimus- ja koulutuskeskus.
- Hulkari Kirsti 2006. *Aikuisopiskelijaa ei jätetä*. Aikuisopiskelun ohjaus ja tukitoimenpiteet Noste-ohjelmassa. Tampereen yliopisto. Ammattikasvatuksen tutkimus- ja koulutuskeskus.
- Hulkari Kirsti ja Marja Pakaste. *Aikuisopiskelijaa ei jätetä*. Aikuisopiskelun ohjaus ja tukitoimenpiteet. Opetusministeriön julkaisuja 40/2007.
- Hulkari Kirsti. *Verkostojen lupaus 2007*. Aikuiskoulutusverkostot Noste-ohjelmassa. Tampereen yliopisto. Ammattikasvatuksen tutkimus- ja koulutuskeskus.
- Hulkari Kirsti, Kosonen Toni, Luukkainen Anne ja Pakaste Marja. *Hyvästi pulpettikammo!* Lupaavia käytäntöjä aikuiskoulutukseen. Noste-ohjelma 2008.
- Huusko Arja. 2006. Hakeva toiminta ja siihen liittyvä yhteistyö Nostetta Pohjois-Karjalaan -hankkeessa. Sosiologian laitoksen raportteja 6. Joensuun yliopisto. Sosiologian laitos.
- Huusko Arja & Luukkainen Anne 2007 Vaikuttava hakeva toiminta Noste-hankkeissa. Joensuun yliopisto. Koulutuksen yhteiskunnallis-kulttuurisen tutkimuksen yksikkö.
- Huusko Arja 2007. Hakeva toiminta Noste-hankkeessa vuonna 2006 Joensuun yliopisto. Koulutuksen yhteiskunnallis-kulttuurisen tutkimuksen yksikkö.
- Kokkila Hanne. 2003. Elinikäiseksi oppijaksi aikuisiällä? Vailla toisen asteen tutkintoa olevien 30–54 -vuotiaiden osallistuminen aikuiskoulutukseen ja käsitykset koulutustarpeesta. Joensuun yliopisto. Sosiologian laitos.
- Kokkila Hanne. 16.6.2004. Noste-hankkeiden hakeva toiminta vuonna 2003, Joensuun yliopisto. Sosiologian laitos.
- Kosonen Toni ja Luukkainen Anne. 2008. Hakevan toiminnan resurssit ja erityisrahoitus Noste-ohjelmassa. Joensuun yliopisto. Sosiologian ja yhteiskuntapolitiikan oppiaineryhmä. Koulutuksen yhteiskunnallis-kulttuurisen tutkimuksen yksikkö.
- Kosonen, T. Hakevaa toimintaa Noste-hankkeissa vuodesta 2003 vuoteen 2007, esitys Noste-ohjelman ohjausryhmän kokouksessa 6.5.2008.

- Koulutus ja tutkimus vuosina 2007–2012.
Kehittämissuunnitelma.5.12.2007 Opetusministeriö.
- Laukkanen Hanne. 2005. SAK:n pätevyysluotsien toiminta Noste-ohjelmassa vuosina 2003 ja 2004. Joensuun yliopisto. Sosiologian laitoksen raportteja 4, 2005. ISBN 952-458-647-9.
- Laukkanen Hanne. 26.4.2005. Hakeva toiminta Noste-hankkeissa vuonna 2004, Joensuun yliopisto. Sosiologian laitos.
- Laukkanen Hanne. 1.2.2006. Hakeva toiminta Noste-hankkeissa vuonna 2005, Alustavaa yhteenvetoa kyselyn tuloksista, Joensuun yliopisto. Sosiologian laitos.
- Laukkanen Hanne. 2006. Ammattitutkinto aikuisiällä – Noste-koulutukseen hakeutuminen osana aikuisen elämäntulkua. Joensuun yliopisto. Sosiologian laitos.
- Laukkanen Hanne. 2008. Vertaistuki ja verkostot vahvuutena. SAK:n pätevyysluotsien ja Noste-hankkeiden hyviä yhteistyökäytäntöjä. Käsikirjoitus.
- Liljeström Markku. 2008. Aikuisväestön osaamista edistämässä. Raportti SAK:n Osaava pärjää -hankkeesta ja toiminnasta Noste-ohjelmassa vuosina 2003–2007. SAK.
- Luukkainen Anne. 2006. "Koulutustieto menee parhaiten perille kasvokkain keskustelemalla ja kasvokkain opiskelijan motivointi onnistuu parhaiten" – Hakeva toiminta Noste-hankkeissa vuonna 2005. Joensuun yliopisto. Sosiologian laitos. Koulutuksen yhteiskunnallis-kulttuurisen tutkimuksen yksikkö.
- Mahlamäki-Kultanen Seija ja Hulkari Kirsti. 2004. Noste-erillisrahoituksella toteutettavien hankkeiden arviointi. Vuosiraportti 1.1.–31.12.2004. Tampereen yliopisto. Ammattikasvatuksen tutkimus- ja koulutuskeskus.
- Noste-ohjelma vuonna 2003. 23.2.2004
Opetusministeriö
- Noste-ohjelma vuonna 2004. Opetusministeriön julkaisuja 2005:25.
- Noste-ohjelman vuosiraportti 2005. Opetusministeriön julkaisuja 2006:33.
- Noste-ohjelman vuosiraportti 2006. Opetusministeriön julkaisuja 2007:30.
- Noste-ohjelman vuosiraportti 2007. Opetusministeriön julkaisuja 2008:35
- Pakaste Marja ja Laukkanen Hanne. 2006. Hakeva löytää. Noste-ohjelma. Opetusministeriö.
- Tossavainen Jonna 2008 Matalasti koulutetut aikuiset Hakevan toiminnan tutkimuksen ja Aikuis-koulutustutkimuksen näkökulmasta. Joensuun yliopisto. Sosiologian laitos. Koulutuksen yhteiskunnallis-kulttuurisen tutkimuksen yksikkö.
- Tossavainen Jonna 2008. Työnantajien näkökulma Nosteen kohderyhmään, hakevaan toimintaan ja toimijoiden koulutusmotiiveihin (katsaus). Joensuun yliopisto. Sosiologian laitos. Koulutuksen yhteiskunnallis-kulttuurisen tutkimuksen yksikkö.
- Opetusministeriö, 38/221/2007 13.11.2007.
Ammatillisen lisäkoulutuksen vuoden 2008 valtiosuuden perusteena käytettävien opiskelijatyövuosien määrän vahvistaminen.
- Opetusministeriö, 46/221/2007 9.11.2007.
Oppisopimuskoulutuksena toteutettavan ammatillisen lisäkoulutuksen enimmäismäärät vuonna 2008.
- Opetusministeriö, 65/043/2002 24.11.2008. Noste-ohjelman kokemuksiin perustuvia näkökulmia vähän koulutettujen aikuisten aikuispedagogiikkaan ja aikuiskoulutuspolitiikkaan
- OPTI. Oppilaitostietojärjestelmä. Opetushallitus. Tiedot koottu 6.4.–23.4.2009
- Opiskelijat ammatillisessa koulutuksessa vuonna 2002. Oppilaitostilastot. Tilastokeskus 2004.
- Opiskelijat ammatillisessa koulutuksessa vuonna 2003. Oppilaitostilastot. Tilastokeskus 2005.
- Opiskelijat ammatillisessa koulutuksessa vuonna 2004. Oppilaitostilastot. Tilastokeskus 2006.
- Opiskelijat ammatillisessa koulutuksessa vuonna 2005. Oppilaitostilastot. Tilastokeskus 2007.
- Opiskelijat ammatillisessa koulutuksessa vuonna 2006. Oppilaitostilastot. Tilastokeskus 2008.
- Opiskelijat ammatillisessa koulutuksessa vuonna 2007. Oppilaitostilastot. Tilastokeskus 2009.
- Opiskelijat lukiokoulutuksessa 2002, 2003, 2004, 2005, 2006, 2007. Oppilaitostilastot. Tilastokeskus.

Valtioneuvoston asetus
aikuisten koulutustason kohottamiseen myönnettävästä valtionavustuksesta
 Annettu Helsingissä 25 päivänä tammikuuta 2007

Valtioneuvoston päätöksen mukaisesti, joka on tehty opetusministeriön esittelystä, säädetään 27 päivänä heinäkuuta 2001 annetun valtionavustuslain (688/2001) 8 §:n nojalla:

1 §
Soveltamisala ja tarkoitus

Tätä asetusta sovelletaan myönnettäessä valtion vuoden 2005 ja 2006 talousarvion momentilta 29.69.34 ja vuoden 2007 talousarvion momentilta 29.30.34 valtionavustusta aikuisten koulutustason kohottamiseen. Avustusten myöntämisen tarkoituksena on parantaa enintään perusasteen tutkinnon suorittaneiden aikuisten työelämässä pysymistä ja urakehitystä, lieventää suurten ikäluokkien eläkkeelle siirtymisen aiheuttamaa työvoimavajasta ja vaikuttaa työllisyysasteeseen.

2 §
Avustettava toiminta

Avustusta voidaan myöntää:

1) näyttötutkintona suoritettavan ammatillisen perustutkinnon, ammattitutkinnon ja erikoisammattitutkinnon sekä kansallisen tai eurooppalaisen tietokoneen ajokortin suorittamiseen valmistavan koulutuksen ja tutkintotilaisuuksien järjestämiseen (*koulutus ja tutkintotilaisuudet*);

2) opiskelunvalmiuksia parantaviin ja välineaineopintoihin, opinto-ohjaukseen, opintojen ja opiskelun henkilökohtaistamiseen ja muihin opiskelua tukeviin toimiin (*opiskeluntukitoimet*);

3) hakevaan toimintaan, tiedotukseen ja neuvontaan sekä muihin toimiin, joilla edistetään opintoihin hakeutumista (*opintoihin hakeutumista edistävät toimet*).

Opiskelun tukitoimiin myönnettävällä avustuksella

voidaan tukea opiskelua myös opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain (635/1998) mukaisesti rahoitetussa näyttötutkintona suoritettavaan ammatilliseen tutkintoon valmistavassa sekä perusopetuksen oppimäärän suorittamiseen ja aikaisemmin keskeytyneiden lukio-opintojen loppuunsaattamiseen tähtäävässä koulutuksessa.

Avustus tulee suunnata niin, että sillä toteutettavat toimenpiteet kohdistuvat pääasiassa työssä oleviin. Avustusta voidaan myöntää valtion talousarvion rajoissa toimintaan, joka päättyy viimeistään vuonna 2009.

3 §
Avustettavaan toimintaan osallistumisen edellytykset

Avustuksella rahoitettava koulutus, tutkintotilaisuudet ja opiskelun tukitoimet on tarkoitettu henkilöille, jotka ovat koulutuksen alkamisvuonna 30–59-vuotiaita eivätkä ole suorittaneet perusasteen jälkeistä tutkintoa. Opiskelun tukitoimiin myönnettävä avustus perusopetuksen oppimäärän suorittamiseen tähtäävässä koulutuksessa on kuitenkin tarkoitettu koulutuksen alkamisvuonna 25–59-vuotiaille.

Päätöksen 1 momentissa tarkoitettujen edellytysten täyttymisestä tekee avustuksen saaja tai 4 §:n 2 momentissa tarkoitettu alueellisen hankkeen toimija. Päätöstä varten sen tulee pyytää avustettavaan toimintaan hakeutuvalta henkilöltä selvitys hänen suorittamistaan koulutuksista ja tutkinnoista. Opetusministeriö voi antaa täsmentäviä ohjeita siitä, milloin henkilön katsotaan suorittaneen perusasteen jälkeisen tutkinnon.

4 §

Avustuksen saajat

Avustusta voidaan myöntää kunnalle, kuntayhtymälle tai rekisteröidylle yhteisölle tai säätiölle, jolla on ammatillisesta aikuiskoulutuksesta annetussa laissa (631/1998), ammatillisesta koulutuksesta annetussa laissa (630/1998), lukiolaissa (629/1998) tai perusopetuslaissa (628/1998) tarkoitettu koulutuksen järjestämislupa tai vapaasta sivistystyöstä annetussa laissa (632/1998) tarkoitettu oppilaitoksen ylläpitämislupa, sekä kunnalle tai kuntayhtymälle perusopetuksen järjestäjänä. Opintoihin hakeutumista edistäviin toimiin voidaan avustusta myöntää myös rekisteröidylle työelämän järjestölle ja kansalaisjärjestölle.

Ensisijaisesti avustusta myönnetään 1 momentissa tarkoitettujen toimijoiden yhteisiin alueellisiin hankkeisiin, joissa järjestetään sekä opintoihin hakeutumista edistäviä toimia, koulutusta ja tutkintotilaisuuksia että opiskelun tukitoimia. Alueelliseen hankkeeseen avustus myönnetään hakijalle, jolla on ammatillisesta aikuiskoulutuksesta tai ammatillisesta koulutuksesta annetussa laissa tarkoitettu koulutuksen järjestämislupa ja joka on sopinut tarvittavasta yhteistyöstä muiden toimijoiden kanssa.

5 §

Avustuksen valtionosuusrahoitusta täydentävään luonteeseen liittyvät myöntämisedellytykset

Ammatilliseen perustutkintoon valmistavan koulutuksen ja tutkintotilaisuuksien järjestämiseen voidaan avustusta myöntää, jos hakija hakemukseensa sisältyvässä suunnitelmassa osoittaa tulewansa järjestämään valtionosuusrahoitteista ammatillista peruskoulutusta siinä laajuudessa, että hakijalle myönnetyn ammatillisen peruskoulutuksen järjestämisluvan mukainen kokonaisopiskelijamäärä tai siihen sisältyvä näyttötutkintoon valmistavan koulutuksen enimmäisopiskelijamäärä tai molemmat näistä edellytyksistä täyttyvät.

Ammatti- ja erikoisammattitutkintoon valmistavan koulutuksen ja tutkintotilaisuuksien järjestämiseen voidaan avustusta myöntää, jos hakija hakemukseensa sisältyvässä suunnitelmassa osoittaa tulewansa järjestämään ammatti- ja erikoisammattitutkintoon

valmistavaa ammatillista lisäkoulutusta valtionosuusrahoituksella vähintään opiskelijatyövuosimäärän, jota opetusministeriö on käyttänyt opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain 45 §:n 1 momentin mukaisesti myönnetyn ammatillisen lisäkoulutuksen valtionosuusrahoituksen perusteena ammatti- ja erikoisammattitutkintoon valmistavan koulutuksen osalta.

Ammatti- ja erikoisammattitutkintoon valmistavan koulutuksen ja tutkintotilaisuuksien järjestämiseen oppisopimuskoulutuksena voidaan avustusta myöntää, jos hakija osoittaa hakemukseensa sisältyvässä suunnitelmassa tulewansa järjestämään ammatillisena lisäkoulutuksena järjestettävää oppisopimuskoulutusta vähintään opiskelijamäärälle, jonka opetusministeriö on mitoittanut opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain 48 §:n mukaisesti oppisopimusten vuotuista enimmäismäärää koskevassa päätöksessään.

Alueellisessa hankkeessa hakijan tulee osoittaa, että ne hankkeeseen osalliset koulutuksen järjestäjät, joiden tarkoituksena on järjestää 1–3 momentissa tarkoitettua toimintaa avustuksella rahoitettuna, täyttävät avustuksen myöntämisen edellytykset.

6 §

Työelämäyhteistyö

Aikuisten koulutustason kohottamiseen tähtääviä toimia koordinoi opetusministeriön asettama valtakunnallinen ohjausryhmä, jossa on työelämän järjestöjen edustus. Lääninhallitusten ja työvoima- ja elinkeinokeskusten yhteistyöeliminä toimivat työvoima- ja elinkeinokeskuksista annetun asetuksen (93/1997) 15 a §:ssä tarkoitettut ennakointi- ja hankintatoimikunnat, jollei lääninhallitusten ja työvoima- ja elinkeinokeskusten kesken ole sovittu muista yhteistyöelimistä. Avustuksen saaja tulee velvoittaa toimimaan toiminnan työpaikkakohtaisessa toteuttamisessa yhteistyössä työnantajan ja työntekijöiden kanssa.

7 §

Avustuksen hakeminen, myöntäminen ja maksaminen

Avustusta haetaan lääninhallitukselta.
Avustuksen myöntää ja maksaa lääninhallitus.

8 §

Voimaantulo- ja siirtymäsäännökset

Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä helmikuuta 2007.

Tällä asetuksella kumotaan aikuisten koulutusta-

son kohottamiseen myönnettävästä valtionavustuksesta 1 päivänä helmikuuta 2006 annettu valtioneuvoston asetus (88/2006).

Ennen tämän asetuksen voimaantuloa myönnettyihin avustuksiin sovelletaan tämän asetuksen voimaan tullessa voimassa olleita avustusta koskevia säännöksiä.

Helsingissä 25 päivänä tammikuuta 2007

Opetusministeri *Antti Kalliomäki*

Opetusneuvos *Jorma Ahola*

Statsrådets förordning
om statsunderstöd för höjande av utbildningsnivån hos vuxna
Given i Helsingfors den 25 januari 2007

I enlighet med statsrådets beslut, fattat på föredragning från undervisningsministeriet, föreskrivs med stöd av 8 § i statsunderstödslagen av den 27 juli 2001 (688/2001):

1 §

Tillämpningsområde och syfte

Denna förordning tillämpas när statsunderstöd under moment 29.69.34 i statsbudgeten för 2005 och 2006 och under moment 29.30.34 för 2007 beviljas för höjande av utbildningsnivån hos vuxna.

Understöd beviljas i syfte att förbättra möjligheterna för vuxna som avlagt examen på högst grundnivå att kvarstå i arbetslivet och att förbättra deras karriärutveckling, lindra arbetskraftsunderskottet till följd av att de stora åldersklasserna går i pension samt påverka sysselsättningsnivån.

2 §

Verksamhet som understöds

Understöd kan beviljas för:

1) ordnande av utbildning som förbereder för en yrkesinriktad grundexamen, yrkesexamen eller specialyrkesexamen som avläggs som en fristående examen eller prov för ett nationellt eller europeiskt datakörkort eller examen i informationsarbete samt examenstillfällen för dessa (*utbildning och examenstillfällen*),

2) studier som förbättrar studiefärdigheterna, studier i språk och matematisk-naturvetenskapliga ämnen, studiehandledning, åtgärder för att individualisera studierna och andra åtgärder som stöder studierna (*studiestödjande åtgärder*),

3) uppsökande verksamhet, information och rådgivning samt andra åtgärder genom vilka ansökning

till studier främjas (*ansökningsfrämjande åtgärder*).

Med understöd för studiestödjande åtgärder kan även understödjas studier inom sådan utbildning som finansieras enligt lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet (635/1998) och som förbereder för en yrkesinriktad examen som avläggs som en fristående examen samt utbildning som syftar till fullgörande av lärokursen för den grundläggande utbildningen eller slutförande av tidigare avbrutna gymnasiestudier.

Understödet skall inriktas så att de åtgärder som vidtas med hjälp av stödet i regel gäller personer i arbete.

Understöd kan inom ramen för statsbudgeten beviljas för verksamhet som slutar senast 2009.

3 §

Förutsättningar för deltagande i verksamhet som understöds

De utbildningar, examenstillfällen och studiestödjande åtgärder som finansieras med understödet är avsedda för personer som är i åldern 30–59 år det år utbildningen inleds och som inte har avlagt någon examen efter grundnivå. Understödet för studiestödjande åtgärder i utbildning som syftar till att deltagarna fullgör lärokursen för den grundläggande utbildningen är dock avsett för personer som är i åldern 25–59 år det år utbildningen inleds.

Besluten om huruvida förutsättningarna enligt 1 mom. är uppfylla fattas av understödstagaren eller den i 4 § 2 mom. avsedda aktören i ett regionalt projekt. För beslutet skall beslutsfattaren av den som söker till verksamheten begära en utredning över

sökandens fullgjorda utbildningar och examina. Undervisningsministeriet kan utfärda preciserande anvisningar om när en person anses ha avlagt examen efter grundnivå.

4 § *Understödstagare*

Understöd kan beviljas kommuner, samkommuner eller registrerade sammanslutningar eller stiftelser som har sådant tillstånd att ordna utbildning som avses i lagen om yrkesinriktad vuxenutbildning (631/1998), lagen om yrkesutbildning (630/1998), gymnasielagen (629/1998) eller lagen om grundläggande utbildning (628/1998) eller att vara huvudman för en läroanstalt enligt lagen om fritt bildningsarbete (632/1998), samt kommuner eller samkommuner som anordnare av grundläggande utbildning. För ansökningsfrämjande åtgärder kan understöd beviljas även till registrerade arbetslivsorganisationer och medborgarorganisationer.

I första hand beviljas understöd för sådana gemensamma regionala projekt som ordnas av aktörer som avses i 1 mom. och där det ordnas såväl ansökningsfrämjande åtgärder, utbildning och examenstillfällen som studiestödjande åtgärder. För regionala projekt beviljas understöd för sökande som har sådant tillstånd att ordna utbildning som avses i lagen om yrkesinriktad vuxenutbildning eller lagen om yrkesutbildning och som har träffat överenskommelse om nödvändigt samarbete med andra aktörer.

5 § *Förutsättningar för beviljande som ansluter sig till understödets kompletterande karaktär i fråga om statsandelsfinansieringen*

Understöd kan beviljas för ordnande av utbildning som förbereder för en yrkesinriktad grundexamen samt examenstillfällen, om sökanden i sin plan i ansökan visar att statsandelsfinansierad grundläggande yrkesutbildning kommer att ordnas i den omfattningen att det totala antalet studerande i det tillstånd att ordna grundläggande yrkesutbildning som beviljats den sökande uppfylls, eller att maximiantalet studerande i utbildning som förbereder för en fristående examen i tillståndet uppfylls eller att

båda av dessa villkor uppfylls.

Understöd kan beviljas för ordnande av utbildning som förbereder för en yrkesexamen eller specialyrkesexamen samt examenstillfällen, om sökanden i sin plan i ansökan visar att yrkesinriktad tilläggsutbildning som förbereder för en yrkesexamen eller specialyrkesexamen kommer att ordnas med hjälp av statsandelsfinansiering för minst det antal studerandeårsverken som undervisningsministeriet lagt till grund för den statsandelsfinansiering som beviljats enligt 45 § 1 mom. i lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet för yrkesinriktad tilläggsutbildning i fråga om utbildning som förbereder för en yrkesexamen eller specialyrkesexamen.

Understöd kan beviljas för ordnande av utbildning som förbereder för en yrkesexamen eller specialyrkesexamen samt examenstillfällen i form av läroavtalsutbildning, om sökanden i sin plan i ansökan visar att yrkesinriktad tilläggsutbildning i form av läroavtalsutbildning kommer att ordnas för minst det antal studerande som undervisningsministeriet i sitt beslut om det årliga maximiantalet läroavtal har dimensionerat enligt 48 § i lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet.

I regionala projekt skall den sökande visa att de utbildningsanordnare som är delaktiga i projektet och som avser att ordna verksamhet enligt 1–3 mom. finansierad med understöd, uppfyller villkoren för att understöd skall beviljas.

6 § *Samarbete med arbetslivet*

De åtgärder som syftar till att höja utbildningsnivån hos vuxna samordnas av en av undervisningsministeriet tillsatt styrgrupp på riksnivå, där arbetslivsorganisationerna är representerade. Som samarbetsorgan för länsstyrelserna och arbetskrafts- och näringscentralerna fungerar de förutsägelse- och anskaffningskommissioner som avses i 15 a § i förordningen om arbetskrafts- och näringscentraler (93/1997), om inte länsstyrelserna och arbetskrafts- och näringscentralerna har kommit överens om andra samarbetsorgan.

Understödstagarna skall i genomförandet av verksamheten på enskilda arbetsplatser åläggas att samarbeta med arbetsgivaren och arbetstagarerna.

7 §

*Ansökan om, beviljande och utbetalning
av understöd*

Understöd söks hos länsstyrelsen.

Understöden beviljas och utbetalas av länsstyrelsen.

8 §

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

Denna förordning träder i kraft den 1 februari 2007.

Genom denna förordning upphävs statsrådets förordning av den 1 februari 2006 om statsunderstöd för höjande av utbildningsnivån hos vuxna (88/2006).

På understöd som har beviljats innan denna förordning har trätt i kraft tillämpas de bestämmelser om understöd som gällde vid ikraftträdandet.

Helsingfors den 25 januari 2007

Undervisningsminister *Antti Kalliomäki*

Undervisningsråd *Jorma Ahola*

**Vuonna 2008 Noste-koulutuksen aloittaneet¹⁾
opiskelijat ja suoritettut tutkinnot / tutkinnon osat²⁾**

Lääni / alue / koulutusala	Aloittaneet opiskelijat			Suoritettut tutkinnot			
	Oppi- laitos- muotoinen	Oppi- sopimus	Yht.	Ammatilliset tutkinnot		Tietokoneajokortit	
				Tutkinnot	Osat	Tutkinnot	Osat
Etelä-Suomen lääni							
Humanistinen ja kasvatustieteiden ala	1	4	5	11	2		
Kulttuuriala	67	1	68	20	7		
Yhteiskuntatiet., liiketal. ja hall. ala	138	9	147	112	24		
Luonnontiet. ala (ilman ajokortteja)	3		3	5			
tietokoneen ajokortit	383		383			235	219
Tekniikan ja liikenteen ala	212	38	250	128	59		
Luonnonvara- ja ympäristöala	12	1	13	2			
Sosiaali-, terveys- ja liikunta-ala	54	9	63	65	30		
Matkailu-, ravitsemis- ja talousala	83	4	87	96	68		
Muu koulutus							
<i>Kaikki alat yhteensä</i>	953	66	1 019	439	190	235	219
Itä-Suomen lääni							
Humanistinen ja kasvatustieteiden ala	4		4	2			
Kulttuuriala	9		9				
Yhteiskuntatiet., liiketal. ja hall. ala	13		13	22			
Luonnontiet. ala (ilman ajokortteja)							
tietokoneen ajokortit	110		110			43	38
Tekniikan ja liikenteen ala	36		36	24	13		
Luonnonvara- ja ympäristöala	16		16	12	5		
Sosiaali-, terveys- ja liikunta-ala	21		21	44	3		
Matkailu-, ravitsemis- ja talousala	95	1	96	32	3		
Muu koulutus	1		1				
<i>Kaikki alat yhteensä</i>	305	1	306	136	24	43	38
Lapin lääni							
Humanistinen ja kasvatustieteiden ala							
Kulttuuriala							
Yhteiskuntatiet., liiketal. ja hall. ala							
Luonnontiet. ala (ilman ajokortteja)							
tietokoneen ajokortit	24		24			14	6
Tekniikan ja liikenteen ala	21		21	28			
Luonnonvara- ja ympäristöala	95		95	17			
Sosiaali-, terveys- ja liikunta-ala	3		3	12	3		
Matkailu-, ravitsemis- ja talousala							
Muu koulutus							
<i>Kaikki alat yhteensä</i>	143		143	57	3	14	6

Lääni / alue / koulutusalat	Aloittaneet opiskelijat			Suoritetut tutkinnot			
	Oppi- laitos- muotoinen	Oppi- sopimus	Yht.	Ammatilliset tutkinnot		Tietokoneajokortit	
				Tutkinnot	Osat	Tutkinnot	Osat
Länsi-Suomen lääni							
Humanistinen ja kasvatusala	15		15	10	3		
Kulttuuriala	7		7	2			
Yhteiskuntatiet., liiketal. ja hall. ala	36		36	34	2		
Luonnontiet. ala (ilman ajokortteja)	15		15	7	7		
tietokoneen ajokortit	148		148			47	57
Tekniikan ja liikenteen ala	177	3	180	114	64		
Luonnonvara- ja ympäristöala	29		29	8	13		
Sosiaali-, terveys- ja liikunta-ala	87	2	89	92	22		
Matkailu-, ravitsemis- ja talousala	137	18	155	100	30		
Muu koulutus	1		1				
<i>Kaikki alat yhteensä</i>	652	23	675	367	141	47	57
Oulun lääni							
Humanistinen ja kasvatusala	5		5	5	1		
Kulttuuriala							
Yhteiskuntatiet., liiketal. ja hall. ala				7	6		
Luonnontiet. ala (ilman ajokortteja)							
tietokoneen ajokortit	6		6			26	53
Tekniikan ja liikenteen ala	13		13	5	1		
Luonnonvara- ja ympäristöala							
Sosiaali-, terveys- ja liikunta-ala	24		24	29	4		
Matkailu-, ravitsemis- ja talousala	14		14	19	5		
Muu koulutus							
<i>Kaikki alat yhteensä</i>	62		62	65	17	26	53
Koko maa							
Humanistinen ja kasvatusala	25	4	29	28	6		
Kulttuuriala	83	1	84	22	7		
Yhteiskuntatiet., liiketal. ja hall. ala	187	9	196	175	32		
Luonnontiet. ala (ilman ajokortteja)	18		18	12	7		
tietokoneen ajokortit	671		671			365	373
Tekniikan ja liikenteen ala	459	41	500	299	137		
Luonnonvara- ja ympäristöala	152	1	153	39	18		
Sosiaali-, terveys- ja liikunta-ala	189	11	200	242	62		
Matkailu-, ravitsemis- ja talousala	329	23	352	247	106		
Muu koulutus	2		2				
<i>Kaikki alat yhteensä</i>	2 115	90	2 205	1 064	375	365	373

- 1) Opti 6.4.09
- 2) Opti 9.4.09

Noste-ohjelmassa vuonna 2008 toteutuneet opiskelijatyövuodet

LÄÄNI / alue / koulutusalat	Toteutuneet opiskelijatyövuodet
Etelä-Suomen lääni	
Humanistinen ja kasvatustieteiden ala	15
Kulttuuriala	92
Yhteiskuntatiet., liiketal. ja hall. ala	160
Luonnontiet. ala (ilman ajokortteja)	9
tietokoneen ajokortit	60
Tekniikan ja liikenteen ala	177
Luonnonvara- ja ympäristöala	12
Sosiaali-, terveys- ja liikunta-ala	121
Matkailu-, ravitsemis- ja talousala	122
Muu koulutus	
<i>Kaikki alat yhteensä</i>	768
Itä-Suomen lääni	
Humanistinen ja kasvatustieteiden ala	4
Kulttuuriala	3
Yhteiskuntatiet., liiketal. ja hall. ala	28
Luonnontiet. ala (ilman ajokortteja)	
tietokoneen ajokortit	13
Tekniikan ja liikenteen ala	43
Luonnonvara- ja ympäristöala	13
Sosiaali-, terveys- ja liikunta-ala	61
Matkailu-, ravitsemis- ja talousala	43
Muu koulutus	0
<i>Kaikki alat yhteensä</i>	208
Lapin lääni	
Humanistinen ja kasvatustieteiden ala	
Kulttuuriala	0
Yhteiskuntatiet., liiketal. ja hall. ala	
Luonnontiet. ala (ilman ajokortteja)	
tietokoneen ajokortit	2
Tekniikan ja liikenteen ala	14
Luonnonvara- ja ympäristöala	25
Sosiaali-, terveys- ja liikunta-ala	8
Matkailu-, ravitsemis- ja talousala	
Muu koulutus	
<i>Kaikki alat yhteensä</i>	49

LÄÄNI / alue / koulutusalat	Toteutuneet opiskelijatyövuodet
Länsi-Suomen lääni	
Humanistinen ja kasvatustieteiden ala	23
Kulttuuriala	15
Yhteiskuntatiet., liiketal. ja hall. ala	49
Luonnontiet. ala (ilman ajokortteja)	19
tietokoneen ajokortit	30
Tekniikan ja liikenteen ala	254
Luonnonvara- ja ympäristöala	55
Sosiaali-, terveys- ja liikunta-ala	165
Matkailu-, ravitsemis- ja talousala	141
Muu koulutus	0
<i>Kaikki alat yhteensä</i>	751
Oulun lääni	
Humanistinen ja kasvatustieteiden ala	5
Kulttuuriala	
Yhteiskuntatiet., liiketal. ja hall. ala	7
Luonnontiet. ala (ilman ajokortteja)	
tietokoneen ajokortit	9
Tekniikan ja liikenteen ala	19
Luonnonvara- ja ympäristöala	6
Sosiaali-, terveys- ja liikunta-ala	70
Matkailu-, ravitsemis- ja talousala	19
Muu koulutus	
<i>Kaikki alat yhteensä</i>	135
Koko maa	
Humanistinen ja kasvatustieteiden ala	47
Kulttuuriala	111
Yhteiskuntatiet., liiketal. ja hall. ala	244
Luonnontiet. ala (ilman ajokortteja)	28
tietokoneen ajokortit	113
Tekniikan ja liikenteen ala	507
Luonnonvara- ja ympäristöala	111
Sosiaali-, terveys- ja liikunta-ala	425
Matkailu-, ravitsemis- ja talousala	325
Muu koulutus	0
<i>Kaikki alat yhteensä</i>	1 911

**Noste-koulutuksessa 2003–6.4.2009 aloittaneiden
%-osuus kohderyhmän koosta maakunnittain¹⁾**

Lääni	Aloittaneet	% kohde-ryhmästä	Kohderyhmän koko (31.12.2002)
ESLH	11 895	7,5 %	157 962
Uusimaa	7 118	7,1 %	100 725
Itä-Uusimaa	596	6,8 %	8 735
Kanta-Häme	1 390	11,8 %	11 762
Päijät-Häme	1 400	9,3 %	15 027
Kymenlaakso	847	6,7 %	12 559
Etelä-Karjala	544	5,9 %	9 154
LSLH	7 620	6,1 %	124 850
Varsinais-Suomi	2 316	7,1 %	32 563
Satakunta	936	5,5 %	17 112
Pirkanmaa	1 676	5,8 %	28 657
Etelä-Pohjanmaa	960	7,4 %	12 969
Pohjanmaa	499	3,9 %	12 702
Keski-Pohjanmaa	359	6,6 %	5 452
Keski-Suomi	874	5,7 %	15 395
ISLH	3 109	9,2 %	33 611
Pohjois-Savo	1 378	10,1 %	13 695
Etelä-Savo	858	8,2 %	10 514
Pohjois-Karjala	873	9,3 %	9 402
OLH	1 201	5,0 %	23 924
Pohjois-Pohjanmaa	869	4,5 %	19 391
Kainuu	332	7,3 %	4 533
LLH	878	8,5 %	10 279
<i>Yhteensä</i>	24 703	7,0 %	350 626

1) Opti 6.4.2009

Vuonna 2008 opiskelunsa keskeyttäneet Noste opiskelijat ja heidän suhteellinen osuutensa vuonna 2007 opiskelunsa aloittaneista

	Aloittaneet 2007	Koulutusalan osuus kaikista aloittaneista %	Keskeyttäneet	Keskeyttäneet alan aloittaneista
Humanistinen ja kasvatustieteiden ala	28	0,6 %	5	17,9 %
Kulttuuriala	88	1,8 %	12	13,6 %
Yhteiskuntatiet., liiketalouden ja hallinnon ala	434	9,0 %	51	11,8 %
Luonnontiet. ala (ilman ajokortteja)	45	0,9 %	5	11,1 %
tietokoneen ajokortit	1 588	32,8 %	76	4,8 %
Tekniikan ja liikenteen ala	1 027	21,2 %	50	4,9 %
Luonnonvara- ja ympäristöala	226	4,7 %	18	8,0 %
Sosiaali-, terveys- ja liikunta-ala	659	13,6 %	90	13,7 %
Matkailu-, ravitsemis- ja talousala	751	15,5 %	60	8,0 %
Muu koulutus	1	0,0 %	0	0 %
Yhteensä	4 847	100,0 %	367	8 %

Keskeyttäneet 2008 / Opti 23.4.09
Aloittaneet 2007 / Opti 22.4.09

Noste-määrärahojen jakautuminen v. 2008 maksettujen avustusten mukaan

Avustusryhmät	Euroa	%
Hakeva toiminta	2 266 958,57	12 %
Opiskelun tukitoimet	343 616,20	2 %
Koulutus	16 388 100,78	86 %
Yhteensä	18 998 675,55	100 %
Koulutukset ja tutkinnot		
Tutkintotilaisuudet	19 668,82	< 1
Ammatillinen peruskoulutus	4 197 675,15	26 %
Ammattitutkinnot	10 196 642,90	62 %
Erikoisammattitutkinnot	1 000 796,02	6 %
Muu lisäkoulutus	973 317,89	6 %
Yhteensä	16 388 100,78	100 %

Opti 9.4.2009

Noste-ryhmä valtionosuusrahoitteisessa oppilaitosmuotoisessa koulutuksessa vuosina 2002–2007

Oppilaitosmuotoinen ammattillinen koulutus	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Ammatilliseen perustutkintoon valmistava koulutus / yhteensä	3 294	3 536	3 012	3 086	2 954	2 776
- naisten määrä	2 193	2 363	2 041	1 996	1 831	2 712
- ruotsinkieliset	148	148	146	130	123	96
opetussuunnitelmaperusteinen	1 615	1 467	1 327	1 217	1 105	970
- naisten määrä	1 016	884	771	676	593	515
- ruotsinkieliset	70	56	56	59	49	48
näyttötutkintoon valmistava	1 679	2 069	1 685	1 869	1 849	1 806
- naisten määrä	1 177	1 479	1 270	1 320	1 238	1 197
- ruotsinkieliset	78	92	90	71	74	48
Ammattitutkintoon valmistava koulutus	1 157	1 333	1 414	1 843	1 933	1 934
- naisten määrä	634	790	698	816	838	851
- ruotsinkieliset	55	56	76	68	77	75
Erikoisammattitutkintoon valmistava koulutus	203	243	250	423	418	407
- naisten määrä	64	83	108	150	149	159
- ruotsinkieliset	9	8	15	14	12	15
Kaikki yhteensä	4 654	5 112	4 676	5 352	5 305	5 117
- naisten määrä	2 891	3 236	2 847	2 962	2 818	2 722
- ruotsinkieliset	212	212	237	212	212	186

Noste-ryhmä valtionosuusrahoitteisessa oppisopimusmuotoisessa koulutuksessa vuonna 2002–2007

Oppisopimuskoulutus	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Ammatilliseen perustutkintoon valmistava koulutus	2 561	2 356	2 574	2 519	2 793	3 566
- naisten määrä	1 799	1 625	1 784	1 596	1 550	1 670
- ruotsinkieliset	84	98	139	129	153	133
Ammattitutkintoon valmistava koulutus	2 303	1 882	2 044	2 164	2 066	2 157
- naisten määrä	1 300	1 013	1 170	1 271	1 196	1 231
- ruotsinkieliset	71	105	97	91	88	88
Erikoisammattitutkintoon valmistava koulutus	603	660	697	691	653	757
- naisten määrä	236	269	263	282	239	268
- ruotsinkieliset	16	23	31	30	33	36
Kaikki yhteensä	5 467	4 898	5 315	5 374	5 512	6 480
- naisten määrä	3 335	2 907	3 217	3 149	2 985	3 169
- ruotsinkieliset	171	226	267	250	274	257

Noste-ryhmä tutkintotavoitteisessa työvoimakoulutuksessa vuosina 2002–2007³

Työvoimakoulutus	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Ammatilliseen perustutkintoon valmistava koulutus / yhteensä	323	227	1 921	2 035	2 348	2 405
- naisten määrä	119	113	952	1 013	1 198	1 228
- ruotsinkieliset	4	4	34	31	39	44
opetussuunnitelmaperusteinen	10	3	9	3	2	2
- naisten määrä	4	-	7	3	2	2
- ruotsinkieliset	-	-	-	-	-	-
näyttötutkintoon valmistava	313	224	1 912	2 032	2 346	
- naisten määrä	115	113	945	1 010	1 196	2 403
- ruotsinkieliset	4	4	34	31	39	1 226
Ammattitutkintoon valmistava koulutus	414	277	1 798	1 866	1 985	1 981
- naisten määrä	295	177	1 000	1 063	1 160	1 226
- ruotsinkieliset	4	2	29	39	32	20
Erikoisammattitutkintoon valmistava koulutus	13	4	18	22	17	22
- naisten määrä	7	1	12	13	6	6
- ruotsinkieliset	1	-	-	-	-	-
Kaikki yhteensä	750	508	3 737	3 923	4 350	4 408
- naisten määrä	421	291	1 964	2 089	2 364	2 460
- ruotsinkieliset	9	7	63	70	71	64

³ Työministeriön oman seurannan mukaan tutkinnon työvoimakoulutuksena suorittaneiden lukumäärätiedot vuodelta 2003 ovat noin 10 % korkeammat kuin taulukossa olevat Tilastokeskukselta saadut tiedot.

Noste-ryhmä VOS-koulutuksessa vuonna 2007 ja %-osuus kohderyhmän koosta

Lääni	Oppilaitosmuotoinen				Oppisopimusmuotoinen			Yht.	% kohde-ryhmästä	Kohde-ryhmä
	pt/ops	pt/näyttö	at	eat	pt	at	eat			
ESLH	400	910	794	197	1 686	969	368	5 324	3,4	157 962
Uusimaa	268	660	576	136	1 219	600	249	3 708	3,7	100 725
Itä-Uusimaa	8	31	33	5	88	70	20	255	2,9	8 735
Kanta-Häme	34	75	52	23	132	83	30	429	3,6	11 762
Päijät-Häme	46	59	65	22	123	90	29	434	2,7	15 027
Kymenlaakso	25	49	43	6	80	69	22	294	2,3	12 559
Etelä-Karjala	19	36	25	5	44	57	18	204	2,2	9 154
LSLH	261	534	574	132	1 171	811	256	3 739	3,0	124 850
Varsinais-Suomi	68	132	143	35	277	223	77	955	2,9	32 563
Satakunta	43	73	101	23	120	98	19	477	2,8	17 112
Pirkanmaa	45	121	138	31	375	203	65	978	3,4	28 657
Etelä-Pohjanmaa	27	29	36	13	118	41	29	293	2,3	12 969
Pohjanmaa	37	64	48	8	86	78	22	343	2,7	12 702
Keski-Pohjanmaa	20	26	21	5	55	35	12	174	3,2	5 452
Keski-Suomi	21	89	87	17	140	133	32	519	3,4	15 395
ISLH	115	208	183	26	245	175	50	1 002	3,0	33 611
Pohjois-Savo	35	79	74	11	124	63	18	404	2,9	13 695
Etelä-Savo	34	56	37	9	50	62	12	260	2,5	10 514
Pohjois-Karjala	46	73	72	6	71	50	20	338	3,6	9 402
OLH	91	80	179	28	312	126	53	869	3,6	23 924
Pohjois-Pohjanmaa	80	76	161	18	229	95	49	708	3,7	19 391
Kainuu	11	4	18	10	83	31	4	161	3,6	4 533
LLH	53	42	84	12	116	63	28	398	3,9	10 279
Ahvenanmaa					4			4		
Tuntematon	50	32	120	12	32	13	2	261		

NOSTE-ryhmä VOS-koulutuksessa ja tutkintotavoitteisessa työvoimakoulutuksessa v. 2007

	Kohde-ryhmä	VOS-koulutus	% kohde-ryhmästä	Työvoimakoulutus	% kohde-ryhmästä	VOS- ja työvoimak. Yht. %
ESLH	157 962	5 324	3,4	1 757	1,1	4,5
Uusimaa	100 725	3 708	3,7	1 018	1,0	4,7
Itä-Uusimaa	8 735	255	2,9	54	0,6	3,5
Kanta-Häme	11 762	429	3,6	225	1,9	5,5
Päijät-Häme	15 027	434	2,7	163	1,1	3,8
Kymenlaakso	12 559	294	2,3	169	1,3	3,6
Etelä-Karjala	9 154	204	2,2	128	1,4	3,6
LSLH	124 850	3 739	3,0	1 618	1,3	4,3
Varsinais-Suomi	32 563	955	2,9	461	1,4	4,3
Satakunta	17 112	477	2,8	292	1,7	4,5
Pirkanmaa	28 657	978	3,4	460	1,6	5,0
Etelä-Pohjanmaa	12 969	293	2,3	114	0,9	3,2
Pohjanmaa	12 702	343	2,7	113	0,9	3,6
Keski-Pohjanmaa	5 452	174	3,2	30	0,6	3,8
Keski-Suomi	15 395	519	3,4	148	1,0	4,4
ISLH	33 611	1 002	3,0	375	1,1	4,1
Pohjois-Savo	13 695	404	2,9	183	1,3	4,2
Etelä-Savo	10 514	260	2,5	94	0,9	3,4
Pohjois-Karjala	9 402	338	3,6	98	1,0	4,6
OLH	23 924	869	3,6	370	1,5	5,1
Pohjois-Pohjanmaa	19 391	708	3,7	319	1,6	5,3
Kainuu	4 533	161	3,6	51	1,2	4,8
LLH	10 279	398	3,9	264	2,6	6,5
Ahvenanmaa		4				
Tuntematon		261		18		
Yhteensä	350 626	11 597	3,3	4 402	1,3	4,6

Opetusministeriön julkaisuja -sarjassa vuonna 2009 ilmestyneet

- 1 Kansallisen tason tutkimusinfrastruktuurit:
Nykytila ja tiekartta
- 2 National-level Research Infrastructures:
Present State and Roadmap
- 3 Kansallisen tason tutkimusinfrastruktuurit:
Nykytila ja tiekartta. Tiivistelmä ja suositukset
- 4 National-level Research Infrastructures:
Present State and Roadmap. Summary and
recommendations
- 5 Forskningsinfrastrukturerna på nationell nivå.
Nyläge och vägvisare. Sammanfattning och
rekommendationer
- 6 Liikuntatoimi tilastojen valossa; Perustilastot
vuodelta 2007
- 7 Yrittäjyyskasvatuksen suuntaviivat
- 8 Riktlinjer för fostran till företagsamhet
- 9 Guidelines for entrepreneurship education
- 11 Oppisopimuskoulutus Euroopassa.
Hyviä käytäntöjä etsimässä
- 12 Kulttuuripolitiikan strategia 2020
- 13* Culture Satellite Account;
Final report of pilot project
- 14 Kulturpolitisk strategi 2020
- 15* Varmennekorttien käyttöönotto ja ylläpito
yliopistoissa. Yliopistojen yhteinen suositus.
Loppuraportti
- 16 Tutkimus kuntien yleissivistävän koulutuksen
opetustoimen johtamisen tilasta ja
muutoksista Suomessa
- 17 Valtioneuvoston periaatepäätös liikunnan
edistämisen linjoista / Statsrådets principbeslut
om riktlinjer för främjande av idrott och motion
- 18 Uusi suunta liikuntatutkimukseen;
Opetusministeriön strategia liikuntatutkimuksen
suuntaamiseksi ja hyödyntämiseksi
- 19 Perusopetuksen laatukriteerit
- 24 Taikalamppujen loisteessa; Lastenkulttuurin
taikalamppuverkoston keskusten vuosien
2006–2008 toiminnan arviointi
- 35 Noste-ohjelma – aikuiskoulutuksen harppaus?

* Ei painettu, vain verkossa

OPETUSMINISTERIÖ

Undervisningsministeriet

MINISTRY OF EDUCATION

Ministère de l'Éducation

Julkaisumyynti / Bokförsäljning

Yliopistopaino / Universitetstryckeriet
PL 4 / PB 4 (Vuorikatu 3 / Berggatan 3)
00014 Helsingin Yliopisto / Helsingfors Universitet
puhelin / telefon (09) 7010 2363
faksi / fax (09) 7010 2374
books@yopaino.helsinki.fi
www.yliopistopaino.helsinki.fi

ISBN 978-952-485-750-5 (nid.)
ISBN 978-952-485-751-2 (PDF)
ISSN 1458-8110 (Painettu)
ISSN 1797-9501 (PDF)

Helsinki 2009

